

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MÜZİĞİ ANASANATDALI

**TÜRK MÜZİĞİ KONSERVATUVARLARINDA 4 YILLIK ORTAÖĞRETİM
NEY EĞİTİMİ İÇİN BİR MÜFREDAT PROGRAMI ÖNERİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Fıratcan Gülhan

Tez Danışmanı
Burcu Karadağ

İstanbul – 2014

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MÜZİĞİ ANASANATDALI

**TÜRK MÜZİĞİ KONSERVATUVARLARINDA 4 YILLIK ORTAÖĞRETİM
NEY EĞİTİMİ İÇİN BİR MÜFREDAT PROGRAMI ÖNERİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Fıratcan Gülhan

Tez Danışmanı: Burcu KARADAĞ

Jüri Üyeleri: Yrd. Doç. Dr. Şirin KARADENİZ

Yrd. Doç. Naci MADANOĞLU

İstanbul – 2014

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

.....Türk Musikisi.....Anabilim/Anasanat Dalı.....Türk Musikisi.....Programı Tezli Yüksek Lisans
öğrencisiFıratcan Gülhan..... tarafından hazırlanan
“.....Türk Müziği Konservatuvarlarında 4 yıllık Ortağıretimi
.....Ney Çalmak için Bir Müfredat Programı Önerisi.....”
adlı bu çalışma jürimizce Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Sınav Tarihi : 10/6/2014

(Jüri Üyesinin Ünvanı, Adı, Soyadı ve Kurumu) :

İmzası :

Jüri Üyesi: Öğr. Gör. Burcu Kızıldağ
Danışman: Haliç Ünv. T.Ü. ASD/ABD Öğr. Üyesi

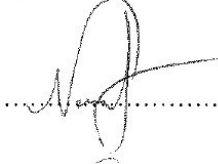
Jüri Üyesi: Yrd. Doç. Naci Madençioğlu
Haliç Ünv. T.Ü. ASD/ ABD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi: Yrd. Doç. Dr. Sam Karadeniz
Haliç Ünv. T.Ü. ASD/ ABD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi:
..... Ünv. ASD/ ABD Öğr. Üyesi (Yedek)

Jüri Üyesi:
..... Ünv. ASD/ ABD Öğr. Üyesi (Yedek)

ÖNSÖZ

Bu çalışma Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Müziği Ana Sanat Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak hazırlanmıştır. Çalışma, Ney enstrümanını tercih etmiş 10-16 yaş arası orta öğretim öğrencileri için hazırlanmıştır. Çalışmanın amacı Orta Öğretim seviyesindeki bir öğrencinin anlaşılabilir düzeyde yazılı kaynağa, müfredata sahip olabilmesidir. Bu çalışma, danışmanım Burcu Karadağ'ın lisans için 4 yıllık müfredat tezinden ilham alınarak hazırlanmıştır. Günümüzde bu tür enstrüman çalışmaları meşk sistemine dayanmaktadır. Bu müfredat programı hazırlanırken, genel müzik eğitimindeki pedagojik unsurlar ve Türk müziği eğitimindeki müfredat programı esas alınmıştır. İçerisinde bulunulan makamlar, Türk müziği nazariyat dersleri ile paralel zamanda ilerleyeceğinden dolayı makamlar hakkında tanıtıcı egzersiz ve makamların zemin bilgilerine yer verilmiştir.

Öneri müfredat programlı tez çalışmamda 10-16 yaş arası çocukların fizyolojik ve psikolojik gelişimine yer verilmiştir. Müzik eğitimi, meşk sistemi ve kurumsal eğitim anlayışı üzerindeki değişiklikler; günümüz şartları ve orta öğretim yaş aralığındaki çocukların doğru eğitim alması anlayışı için çalışma gereksinimi duyulmuştur. Çok sayıda öğrenci sahibi olmam; onların gelişim sürecini, hangi durumlarda rahat, kolay ve anlaşılır şekilde üstesinden gelebildiklerini görmem ve inceleme şansı bulabilmem, bu müfredat programı için büyük kazanç sağlamıştır. Çalışmanın esas amacı bu doğrultuda gerçekleşmiştir.

Bu çalışmada benden manevi yardımını esirgemeyen değerli arkadaşım Dr. Eray Eraslan ve danışmanım Burcu Karadağ'a teşekkürlerimi borç bilirim.

FIRATCAN GÜLHAN

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	II
ŞEKİL LİSTESİ.....	III
ÖZET.....	V
ABSTRACT.....	VI
1.GİRİŞ	1
1.1. Giriş ve Çalışmanın amacı	1
2. GENEL MÜZİK EĞİTİMİNE GENEL BİR BAKIŞ.....	2
2.1 Genel Müzik eğitimi.....	2
2.2 11-16 Yaş Arası Çocukların Fiziksel ve Psikolojik Gelişim Süreci	2
2.3. Türk Müziği Eğitimi	5
3. GÜNÜMÜZ KONSERVATUVARLARINDA ORTAOKUL SEVİYESİ ENSTRUMAN EĞİTİMİ İÇİN BİR MÜFREDAT ÖNERİSİ.....	7
3.1. 1.Sınıf 1.Yarıyıl.....	7
3.2. 1. Sınıf 2. Yarıyıl.....	18
3.3. 2. Sınıf 1. Yarıyıl.....	23
3.4. 2. Sınıf 2. Yarıyıl.....	28
3.5. 3.Sınıf 1. Yarıyıl.....	36
3.6. 3.Sınıf 2. Yarıyıl.....	40
3.7. 4.Sınıf 1. Yarıyıl.....	44
3.8. 4.Sınıf 2.Yarıyıl.....	46
4. SONUÇ.....	49
5. KAYNAKLAR	50
6. EKLER.....	51
7.ÖZGEÇMİŞ.....	54

KISALTMALAR

T.C : Türkiye Cumhuriyeti

Eg : Egzersiz

Şkl : Şekil

Rsm : Resim

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 3.1: Sağ eli üstte olacak şekilde pozisyon alan öğrenci için üfleme açısı.....	8
Şekil 3.2: Sol eli üstte olacak şekilde pozisyon alan öğrenci için üfleme açısı	9
Şekil 3.3: 1.Oktav dem seslerin kapsadığı sesler	10
Şekil 3.4: 2.Oktav orta seslerin kapsadığı sesler.....	10
Şekil 3.5: 3.Oktav seslerin kapsadığı sesler	10
Şekil 3.6: Ilık nefes seslerini kapsayan parmak pozisyonları	11
Şekil 3.7: Niyazi Sayın'ın Ney üflerken oturuş pozisyonu.....	12
Şekil 3.8: 2. Oktav ses egzersiz çalışması.....	13
Şekil 3.9: 3. Oktav tiz sesler egzersiz çalışması.....	14
Şekil 3.10: 1. Oktav (Dem) ses egzersiz çalışması	15
Şekil 3.11: Arka delik ses egzersiz çalışması	16
Şekil 3.12: 1. Oktav, 2. Oktav, 3. Oktav sesleri arası geçiş egzersiz çalışması	17
Şekil 3.13: Rast makamı egzersiz çalışması	18
Şekil 3.14: Uşak makamı egzersiz çalışması	19
Şekil 3.15: Beyati makamı egzersiz çalışması	20
Şekil 3.16: Hüseyini makamı egzersiz çalışması	21
Şekil 3.17: Neva makamı egzersiz çalışması	22
Şekil 3.18: Farklı metronomlarda çalışma yapılacak parmak açma egzersizi	23
Şekil 3.19: Farklı metronomlarda çalışma yapılacak parmak açma egzersizi	24
Şekil 3.20: Buselik makamı egzersiz çalışması	25
Şekil 3.21: Kürdi makamı egzersiz çalışması	26
Şekil 3.22: Çargah makamı egzersiz çalışması.....	27
Şekil 3.23: Hicaz makamı makamı egzersiz çalışması	32

Şekil 3.24: Hicaz makamı makamı egzersiz çalışması	32
Şekil 3.25: Karcıgar makamı egzersiz çalışması.....	34
Şekil 3.26: Acemaşiran makamı egzersiz çalışması	37
Şekil 3.27: Saba makamı egzersiz çalışması.....	38
Şekil 3.28: Muhayyer makamı egzersiz çalışması	39
Şekil 3.29: Segah makamı egzersiz çalışması.....	41
Şekil 3.30: Müstear makamı egzersiz çalışması	42
Şekil 3. 31: Nihavend makamı egzersiz çalışması	43

GENEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı: Fıratcan GÜLHAN

Anabilim Dalı: Türk Sanat Musikisi

Programı: Türk Sanat Musikisi

Tez Danışmanı: Burcu KARADAĞ

Tez Türü ve Tarihi: Yüksek Lisans- Haziran 2014

TÜRK MÜZİĞİ KONSERVATUVARLARINDA 4 YILLIK ORTAÖĞRETİM NEY EĞİTİMİ İÇİN BİR MÜFREDAT PROGRAMI ÖNERİSİ

ÖZET

Çalışmanın birinci ve ikinci bölümünde genel müzik eğitimi, Türk müziği eğitimi ve meşk sistemine yer verilmiştir. Çalışmanın kapsadığı yaş ortalaması, 11-16 yaş aralığı olduğundan dolayı bu yaş aralığındaki çocukların psikolojik ve fizyolojik gelişim süreçlerine genel bir bakış sunulmuştur. Hassas bir dönem olan ergenlik dönemini, anlatım ve üslup olarak 4 senelik eğitime duyarlı ve anlaşılır şekilde sunan bu çalışma, lise dönemine hazırlayıcı metod ve kaynakların incelenmesi ile oluşturulmuştur.

Üçüncü bölümde ise Türk Müziği temelini ve Ney eğitimindeki zorlukları, bu güne kadar edinilen tecrübeler ile derleyip, öğrenciye kolay ve kalıcı bir şekilde aktarılmasını sağlayan makam egzersizleri ve nazari bilgiler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ney, Müfredat, Orta Öğretim, Lise, Konservatuvar

GENERAL KNOWLEDGE

Name and Surname : Fıratcan GÜLHAN
Field : Turkish Art Music
Program : Turkish Art Music
Supervisor : Burcu KARADAĞ
Degree Awarded and Date : Master – September 2008

ABSTRACT

At the first and the second part of the resource give information about Turkish music education and mesk system. This work has got a resource about 11-16 years old teens that psychologic and physiologic improvement time course. This vocational work that presents giving 4 years education to sensitive adolescence, has made with the resources which prepares students to high school.

At third part has got makam exercises, turkish musical origin and the complexity about speculative informations which made by writers experiments. This complex informations adapted to students for easy understanding.

Key Words: Ney, Education, Secondary Education, High School, Conservatories

1.GİRİŞ

1.1. Giriş ve Çalışmanın amacı

Türk müziği ve tasavvuf müziğine ilgi duyan herkesin, kiminin ilahi çağrı olarak adlandırdığı, kiminin öz ve saf olan sesler bütünü olarak gördüğü Ney enstrumanın, yeterli sayıda kaynağa sahip olmaması kendi fitratı gibi bir sır bütünü niteliği taşımaktadır. Bu alanda yapılan disiplinler arası çalışmalar nadir olmasıyla birlikte, yapılan çalışmaların ise konu bütünlüğünün genelde ilahi-mistik tarafında durulduğu yönündedir.

Usta öğreticilerin genel düşüncesi, Ney metodlarının (yazılı kaynak) Meşk sisteminin yerini tutamayacağı yönündedir fakat günümüzde etnik müziğin dünya müziği ile sentezinin büyük ilgi uyandırması, Ney'e olan ilgiyi sadece ülke çapında değil tüm dünyanın merak ettiği ve edeceği enstruman haline getirmiştir. Bu anlayışa dayanarak yazılı kaynakların çoğalması, kültür tanıtımı açısından çok büyük önem taşımaktadır.

Bu tez çalışması, ortaöğretim öğrencilerinin lise devresine kadar olan dönemde, bilgi birikimini ve Ney'e olan hakimiyetini artırmak için hazırlanmıştır. Çalışmada bulunan tüm egzersiz çalışmaları melodik kaygı taşınarak, tarafımdan bestelenmiştir. Seçilen eserlerin kolay anlaşılır, basit melodi ve ritim öğeleri taşıyan, çocukların beğenisini kazanacak eserler olmasına dikkat edilmiştir.

2. GENEL MÜZİK EĞİTİMİNE GENEL BİR BAKIŞ

2.1 Genel Müzik eğitimi

Müzik birey ve toplumu ruhen besleyen başlıca hayat ve kültür öğelerinden biridir. Müzik eğitimi ise bu damarı açan büyüten ve genişleten bir süreçtir. İnsan eğiten ve eğitilen bir varlıktır. Müzik, savaştan dini ayinlere, eğitimden ticarete, sanatsal etkinliklerden törenlere kadar toplum yaşamının her alanı ile etkileşim halinde olan bir olgudur. İşitme yeteneği kazanıldığı andan itibaren yaşama giren müzik, hayatın her alanında bireyin kaçınılmazıdır. Bu bağlamda insan, yaşamının her anında müzik ile iç içedir. Sanatın en önemli alanı olan müzik, birey için büyük önem taşımaktadır. Müzik eğitimi, eğitim sürecinde özellikle kendi alanında ve ilgili yan alanlarda öğretici, eğitici, geliştirici yanlarıyla önemlidir. Bunun yanında diğer eğitim disiplinlerine de olumlu etkileri olduğu düşünülebilir. Müzik eğitimi bu beklentileri gerçekleştirdiği oranda etkili ve verimli olur. Özellikle 10-16 yaş aralığındaki çocukların gelişim evresindeki kültürel kazanımlarının, ilerideki yaşlarda donanım açısından temel birikim ve mevcut kültürel gelişimi olumlu yönde etkilenmektedir...

2.2 11-16 Yaş Arası Çocukların Fiziksel ve Psikolojik Gelişim Süreci

Büyüme ve Gelişmeye Genel Bakış

Çocukluk döneminden ergenliğe geçiş dönemini şu şekilde özetleyebiliriz. Büyüme hücre sayısı ve büyüklüğün artışıyla vücut hacmi ve kitlesinin artışıdır. Gelişme ise hücre ve dokuların yapı ve içeriğinin değişimi ile bedensel olgunlaşmayı ifade eder. Çocukluk çağı, erkek ve dişi hücrelerin birleşmesi ile başlar ve ergenliğin tamamlanmasına kadar devam eder, çoğunluklar bu iki kavram bir arada değerlendirilebilir. 'Genital dönem diye adlandırılan 11 yaş ve yukarısı ergenlik dönemini kapsar ve çocuğun bu dönemi başarılı bir şekilde atlatabilmesi için karşı cinsten ve kendi cinsinden sağlıklı ilişkiler kurması, grup etkinliklerine katılması,

yaşamı ile gerçekçi amaçlar edinmesi ve mesleğini belirlemesi gerekir'¹ Çocukluk dönemini diğer dönemlerden ayıran en belirgin özellikler gebeliğin başlangıcından ergenliğin tamamlanmasına kadar devam eden bir büyüme ve gelişme süreci oluşudur. Büyüme ve gelişme bu evrede zaman zaman daha hızlı seyrederek. Doğadaki diğer canlılarla kıyaslandığında çocukluk çağı insanda çok daha uzundur.

Çocukluk Dönemleri

Çocuklar, büyüme süreci içinde değişik dönemlerden geçerler. Her birinde farklı sorunların görülebildiği bu dönemler doğum öncesi ve sonrası olmak üzere iki guruba ayrılır, daha sonra kendi içinde alt guruplar halinde tasnif edilir.

Doğum öncesi dönem (anne karnında)

- I. Embriyonel dönem (0-10 hafta)
- II. Fetal dönem (10 hafta- doğum süresi)

Doğum sonrası dönem

- I. Yenidoğan dönemi (0-4 hafta)
- II. Süt çocukluğu dönemi (1-12 ay)
- III. Oyun çocukluğu dönemi (1-3 yaş)
- IV. Okul öncesi dönemi (4-5 yaş)
- V. Okul çocukluğu dönemi (kızlarda 6-10, erkeklerde 6-12 yaş)
- VI. Ergenlik dönemi (kızlarda 10-18 yaş, erkeklerde 12-20 yaş)

Bu çalışma kapsamında müfredat programı, okul çocukluğu dönemi sonu, ergenlik dönemi başlangıcını kapsamaktadır.

¹ Asude, H, B., (2012) “Nasıl Mutlu ve Başarılı bir çocuk yetiştirebilirim”, Ekin Yayınları, s: 238

Ergenlik dönemi

Ergenlik, çocukluktan erişkinliğe geçiş sürecidir. Bu süreç iç salgı bezlerinden salgılanan hormonlar tarafından başlatılır ve sürdürülür. Testis ve yumurtalık gibi cinsiyet organlarının ve cinse özgü dış görünüm özelliklerinin gelişmesi, büyüme ve kemik olgunlaşmasında belirgin bir hızlanma, vücut oranlarında ve bedensel yapıda değişiklik, ergenlik sürecinin özelliklerini oluşturur.

Vücutta ergenliğe yol açan hormonal değişikliklerin başlamasından sonra dış görünümdeki ilk değişiklikler kız çocuklarında on (8-13 yaş), erkeklerde 12 (9-15 yaş) yaşında ortaya çıkar. ‘Ergenlik dönemine girmeden normal bir kız çocuğu yılda yaklaşık beş santimetre kadar boy atar. Yaklaşık iki katına çıkar ve bir kz yılda hemen hemen on santimetre uzamaya başlar. Ortalama olarak, bir kız çocuk ergenlik dönemi boyunca 23 santimetre kadar boy atar. Erkek çocuklarında büyüme patlaması kız çocukarinkinden iki yıl sonra başlar.’² Değişikliklerin tamamlanması genellikle 3-5 yıl sürer. Ergenlik döneminin sonunda kız çocuklarında ortalama 16, erkek çocuklarında 18 yaşındaki bireyin büyüme ve gelişimi büyük ölçüde tamamlanmıştır. Adolesans³, kimi zaman ergenlikle eş anlamlı kullanılır, hayatın bu devresindeki vücutta oluşan biyolojik değişikliklere eşlik eden ruhsal ve psikososyal değişiklikleride kapsar. Boy büyümesi ilk dört yaştan sonra erkek ve kız çocuklarında yılda 5-7 cm gibi, oldukça durağan seyir izler. Ergenlikle beraber boy uzaması da artar. Kız çocuklarında ergenlik iki yıl erken başlar. Bu nedenle büyüme hızlanması kızlarda daha erken başlar, büyüme hızlanması kızlarda daima erken olur, 10-12 yaşlar arasındaki kız çocukları erkeklerden daha iri gösterirler. Büyüme hızı kızlarda ortalama 9 cm, erkeklerde 13.5 cm’dir. Boy uzaması erkeklerde 18-20, kızlarda 16-18 yaş aralığında durur. Kilo artışı açısından ergenlikte vücut ağırlığı kızlarda yaklaşık 16 kg, erkeklerde 20 kg artar. Kemik büyümesi ilk önce el ve ayakların büyümesi hızlanır. Bunu ön kol ve bacaklar, daha sonra üst kol ve uyrıkların uzaması izler. Ardından enine büyüme hızlanır. Göğüs ve omuzlar genişler. Yoz kemikleri hızla büyür ve yüz görünümü değişir. Ergenlik öncesi kemik

² Madaras, L, Madaras, A, (2006) ‘*Vücutuma neler oluyor*’ Akdeniz yayınları, İstanbul, s: 48.

³ Ergenlik döneminin başlangıcından erişkin dönem başlangıcına kadar uzanan, bireyin fiziksel, zihinsel ve cinsel gelişimini tamamlaması ile belirgin dönem; fiziksel ve cinsel olgunlaşma dönemi.

olgunlaşması kızlarda iki yıl daha ileridir.

Ergenlik dönemiyle ilgili sorunlar

Vücuttaki yapısal değişikliklere ve çevreye uyum gerektiren bu dönem son derece duyarlı olunması gereken bir evredir. Çocukluktan çıkıp erişkinliğe ilk adımını atan insanın bedeninde ve biyolojik işlevlerinde meydana gelen değişikliklere alışması ve kabullenmesi, ayrıca fiziksel değişiklikler nedeni ile çevresindekilerin kendisine karşı davranışlarına alışması gerekmektedir. Yine bu dönem, okulda kendisinden beklenen sorumlulukların arttığı, içgüdüleri kontrol ederek davranışlarında ölçülü olmasının beklendiği bir dönemdir. ‘ İki yönlü etkileşim yaklaşımında ana-baba-çocuk ilişkileri karşılıklı bir iletişim sistemi olarak görülmektedir. Bu yaklaşım, çocuğun davranışlarını, ana-babanın tutum ve davranışlarının bir ürünü olarak gören tek taraflı yaklaşımdan farklıdır. Etkileşimci yaklaşım, ana-babaların çocuğun davranışını şekillendirmeye çalışırken kendilerinin de değiştiği, kendi davranışlarını da şekillendirdikleri görüşünü savunmaktadır.’⁴

Çocuğun hem bedensel hem de ruhsal değişimlerinin yarattığı karmaşanın içinde boğuştuğu erişkinliğe geçiş sürecinde anne, babasının yahut sürekli zaman geçirdiği kişilerin mutlak desteğine gereksinimi vardır. Çocuğa erişkin yaklaşımı, sevgi ve ilgi göstermek ve sorunları anlamaya çalışmak kuşkusuz çok yardımcı olacaktır.

2.3. Türk Müziği Eğitimi

Varolduğu günden bugüne kadar Türk müziği eğitimi, meşk sistemi ile eğitilip öğretilmiştir. Meşk sistemini kısaca usta-çırak ilişkisi ile tarif edebiliriz. Bir sazende yada hanende, öğrencisi ile birebir etkileşim içinde bulunurlardı. Tavır yahut üslup denilen hadise, öğrenci için bu eğitim süresince oluşmaktadır. Meşk sistemi 16. yüzyıldan itibaren süregelen geleneksel eğitim metodudur.

Müzik tarihi yüzyıllar öncesine dayandığı gibi bu eğitim sisteminin (usta-çırak) bütün dünya için geçerli olduğu düşünülebilir. Fakat meşk sisteminin diğer eğitim

⁴ Özgüven, E. İ., (2010) “Ailede iletişim ve yaşam” , Pdrem Yayınları, Ankara, s:138.

metodlarından ayrılmasının temel nedeni, bu tür eğitimlerin tekke ve Mevlevi hanelerde öğretilmesinden dolayıdır. Bu ayırım, müziğin din için yapılması inancına dayansa da, meşk sistemi usta-çırak ilişkisi ile, sanat ve felsefe anlamında kişinin eğitimine katkıda bulunmuştur.

Günümüzde müzik eğitimi, sistemli bir şekilde konservatuvarlarda ve eğitim kurumlarında verilmektedir. Dönem şartlarından dolayı 'meşk' sistemi bu eğitim anlayışına vakıf insanların sürdürmeye çalıştığı bir gelenek haline gelmiştir.

3. GÜNÜMÜZ KONSERVATUVARLARINDA ORTAOKUL SEVİYESİ ENSTRUMAN EĞİTİMİ İÇİN BİR MÜFREDAT ÖNERİSİ

3.1. 1.Sınıf 1.Yarıyıl

1. Hafta: Neyin Tanımı, Yapısı, Tarihçesi, Yaş ve Boya Uygun Ney Seçimi

Neyin tanımı ve yapısı

Günümüzde ‘Ney’ Türk müziğinin en önemli enstrümanı olarak anılır ve tasavvuf müziğinin bir simgesi haline gelmiştir. Kargı adı verilen su kamışından yapılır. 9 boğum, 7 delik, iki parazvane ve bir başpareden oluşur. Parazvane kamışın çatlamasını önleyen metal bilekliktir. Yapım aşamasında her iki tarafına eklenir. Başpare özellikle Türk icracıların kullandığı, sesin farklı bir tınıda duyulmasını sağlayan geleneksel bir sembol ve işlevsel materyaldir. Abanoz, Fildişi, Boynuz ve Derlin maddelerinden yapılmaktadır. Neydeki boğumlar rivayete göre insan boğazındaki boğum sayısı ile aynıdır. Delikler ise yüzdeki delik sayıları ile aynıdır. Mevlevilikte Ney’in insan fitratına benzetilmesi bu gibi rivayetler ile örtüşür. Dini literatürde Ney, sazlıkta biten gelişigüzel bir kamış değildir. Ney aşğın elinde ateştir, gönüldür, Tanrı sırrıdır.

Tarihçesi

Bu çalgıya ait en eski bulgu milattan önce 3000-2800 yıllarından kalan ve bu gün Amerikanın Philedelphia üniversitesinde sergilenen delikli kamıştır. Çalgının o dönemlerde dinsel törenlerde kullanıldığı düşünülmektedir. *‘3000-4000 yıl evvel Mısır’da Ney’e benzeyen bir sazın icra edildiği bilinmektedir. Zira bazı mezarlarda, mumyaların yanında Ney sazına benzeyen müzik aletleri bulunmuştur. Mısırlı tarihçiler Tanrı Osiris’e dayandırırılar. Bazı tarihçiler Tanrı Osiris’in icat ettiği Ney’in, Lotus*

denen kamyştan yapıldığını söylerler.’⁵

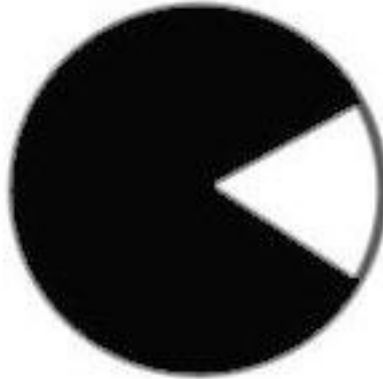
Yaşa ve boya uygun ney seçimi

Kız çocuklarının, aynı yaşlarda erkek çocuklarına oranla büyümesi hızlı gelişmektedir. Bu gerçeğe dayanarak erkek ve kız öğrencilerin aynı akortlu Ney icra etmeleri açısından ortalama bir boyut olan Süpürde Ney (Re akortlu), bu yaşlar için uygundur. Yine de eğitmenin seçimi, bu bilgiler doğrultusunda değişiklik gösterebilir.

2.Hafta: Neyden Ses Çıkartma Çalışmaları

Aşağıdaki resimlerde başparenin delik kısmına bakıldığı düşünülürse dudak pozisyonu siyah alanı kapatıcak şekilde yerleştirilmelidir. Açık alan ise Ney’de oluşan sesin dışarı çıktığı kısımdır

Şekil 1

Sağ eli üstte olacak şekilde pozisyon alan öğrenci için üfleme açısı.

⁵ Kaya, A, (2003) “Ney metodu” Çağlar Musiki Yayınları, s 9

Şekil 2

Sol eli üstte olacak şekilde pozisyon alan öğrenci için üfleme açısı.

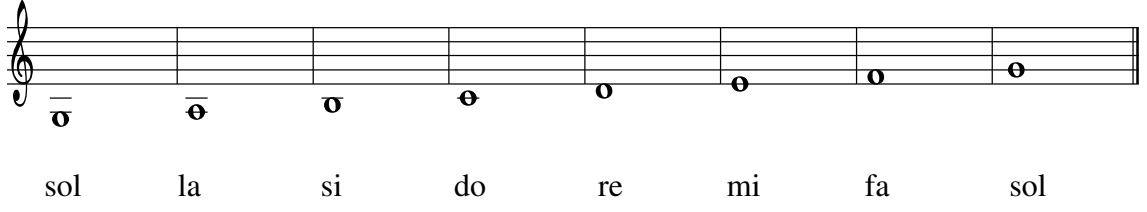
3.Hafta: Neyden Ses Çıkartma Çalışmaları

Neyde 4 nefes şiddeti vardır. Bunlar dem, ılık, soğuk ve şiddetli şekilde 4 gruba ayrılır. Neye yeni başlayan öğrencilerin özellikle dikkat etmesi gereken husus, fazla üfleyerek ses çıkarma algısını yıkmaktır. Eğitmenin bu hususta yapması gereken dem seste çıkardığı sesi öğrenciye duyurduktan sonra üfleme şiddetini bedensel olarak hissettirmesidir. (Ele üfleme) Üfleme yeni başlayan bir öğrenciye ılık şiddet sesleri ile başlaması önerilir. ‘Herhangi bir Ney’in ilk sesi (bütün parmaklar kapalı) O Ney’in sol sesidir’⁶ Batı müziğinin kabul ettiği 440 frekans, La sesi, Neyde Mansur akordu ile eşleşir. Aşağıdaki parmak pozisyonları ılık nefesin kapsadığı parmak pozisyonlarıdır ve Ney’in yaklaşık üç oktav ses sahası vardır.

⁶ Erguner, S., (2002) “*Ney Metodu*”, İstanbul, s: 34.

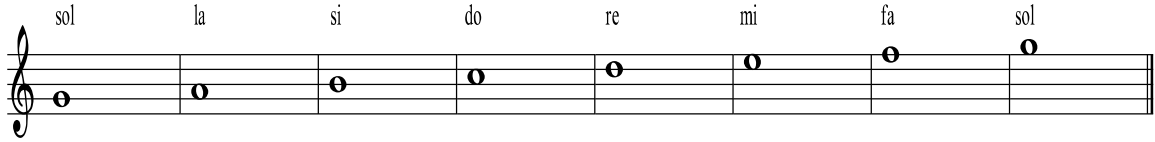
Şekil 3

1.Oktav Dem, Kaba sesler

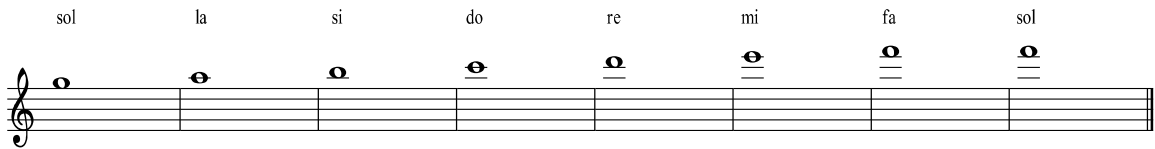
Şekil 4

2.Oktav Orta Sesler

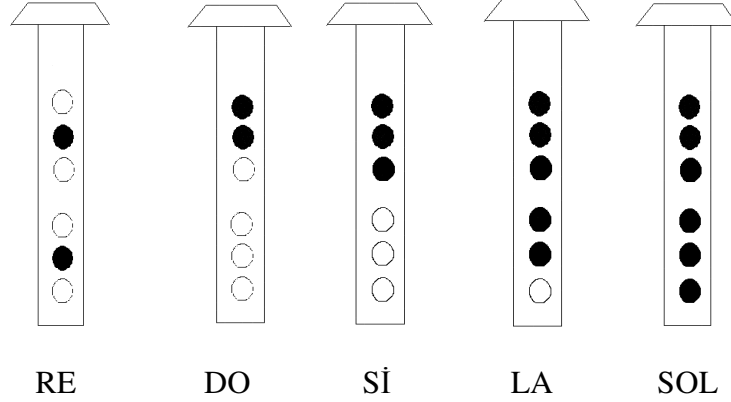

Şekil 5

3.Oktav Tiz Sesler

Şekil 6

İki nefes seslerini kapsayan parmak pozisyonları üstteki resimdeki gibidir.

Bu haftada öğrencinin oturuş pozisyonu gösterildikten sonra orta parmakların orta delikleri kapatmış pozisyonda, dudak, baş ve gövdenin doğru şekli ile çalışma yapılması. Üfleme ile ilgili bazı kaynaklarda neye ‘hu’ diyerek üflenmesi gerektiği düşüncesindedir fakat bu yöntem yanlıştır. ‘Esas olan, neyde özden ve içten gelen berrak ve tatlı bir ses çıkarmaktır’⁷ Üfleme ve ses çıkartma çalışmasında önemli olan ağız içine biriktirilen havanın dengeli bir şekilde tüketilmesidir. ‘Hu’ şeklindeki üfleme şekli direkt olarak diyaframdaki nefesi kontrol dışı bırakarak üfleme kapasitesini düşürür. Önemli olan, kontrolün üfleyen kişide olup, süreyi dengeli, kontrollü ve kapasitesinin sonuna kadar kullanabilmesidir.

⁷ Derya, S., (2012), “Aşkım sesi ney”, Pan Yayınları, İstanbul, s: 35.

Şekil 7

Niyazi Sayın'ın Ney üflerken oturuş pozisyonu

4.Hafta: 2. Oktav Ses Çıkartma Çalışmaları

Ilık nefes seslerini kapsayan 2. oktav sesleri yeni başlayan için daha kolaydır. Nedeni Neydeki en kalın sesin (1.oktav sol-kaba Rast) üfleme açısından diğer seslere oranla en zor çıkarılabilen ses olarak düşünülürse her bir perde üstü daha da kolaylaşacaktır. 2. oktav sesler üfleme şiddetini kontrol edemeyen öğrenciler için daha rahat üflenebilir.

5.Hafta: 2. Oktav Ses Egzersiz Çalışmaları

Bu egzersizin amacı, farklı metronomlarda çalışıldığı takdirde öğrencinin parmak pozisyonlarını Neydeki perdelere alıştıırıp, aralıklı seslerin kontrolünü nefesi ile dengeleyebilmesidir.

eg.1

The exercise consists of six staves of music in 4/4 time. The notes are: Staff 1: C4, C4, C4, C4; Staff 2: E4, E4, E4, E4; Staff 3: G4, G4, G4, G4; Staff 4: B4, B4, B4, B4; Staff 5: D5, D5, D5, D5; Staff 6: F5, F5, F5, F5.

6. Hafta: 3. Oktav Tiz Sesler Çalışmaları

7. Hafta: 3. Oktav Tiz Sesler Egzersiz Çalışmaları

eg.2

The image shows a musical exercise labeled 'eg.2' consisting of six staves of music. The music is written in 4/4 time and features a scale exercise in the third octave. The notes are as follows:

- Staff 1: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5
- Staff 2: C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4
- Staff 3: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5
- Staff 4: C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4
- Staff 5: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5
- Staff 6: C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4

8. Hafta: Genel Tekrar

9. Hafta: Ara Sınav

10. Hafta: 1. Oktav (Dem) Ses Çıkartma Çalışmaları

11. Hafta: 1. Oktav (Dem) Ses Egzersiz Çalışmaları

eg.3

13. Hafta: Arka Delik Ses Çıkartma Çalışmaları

Ney enstrümanında arka delik, 4 notayı kapsar. Bunlar mi bemol, mi, fa ve fa diyedir. Tek delikten bu farklı sesleri çıkartmanın yöntemi kafa pozisyonuna dayanır. Ney üfleme açısını öne doğru dik tutulduğunda (klarnet pozisyonu) 0 derece üfleme açısı kabul edilirse, sağ dize veya sol dize dayandığında (asıl oturuş pozisyonu) 30 ile 50 derece eğimle pozisyon alınmış olur. Arka delikteki mi bemol sesine 10 derecelik açı ile akortlu bir şekilde ulaşılabilir. 5'er derecelik açı farkı ile bu 4 sese ulaşılabilir. Son ses olan fa diyez ve mi bemol arasındaki açı yaklaşık 15 derece ve 20 derece değişmektedir. Bu sesleri çıkarabilmenin bir yöntemi kafa pozisyonu ile, bir diğer yöntemi ise Ney'i aşağıdan yukarı iterek baskı uygulama yöntemi ile gerçekleşir fakat bu yöntem lisans seviyesindeki öğrenciler için etüt edilmelidir.

14. Hafta: Arka Delik Ses Egzersiz Çalışmaları

eg.4

The exercise consists of six staves of music in 4/4 time. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F#5 (quarter), G5 (quarter). The second staff starts with a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The notes are: G3 (quarter), F#3 (quarter), E3 (quarter), D3 (quarter), C3 (quarter), B2 (quarter), A2 (quarter), G2 (quarter). The third staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F#5 (quarter), G5 (quarter). The fourth staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F#5 (quarter), G5 (quarter). The fifth staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F#5 (quarter), G5 (quarter). The sixth staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F#5 (quarter), G5 (quarter).

15.Hafta: Genel Tekrar

16.Hafta: Sene Sonu Sınavı

17. Hafta: 1. Oktav, 2. Oktav, 3. Oktav Sesleri Arası Geçiş Egzersiz Çalışmaları

İlk senenin son haftasının egzersiz çalışmaları farklı metronomlarla yapılmalıdır.

eg.5

The musical score for exercise eg.5 is written in 4/4 time and consists of six staves. The first staff (measures 1-4) shows a sequence of quarter notes: C4, D4, E4, F4. The second staff (measures 5-8) shows: G4, A4, Bb4, C5, D5, Eb5, F5, G5. The third staff (measures 9-12) shows: A5, B5, C6, D6, Eb6, F6, G6, A6. The fourth staff (measures 13-16) shows: B6, C7, D7, E7, F7, G7, A7, B7. The fifth staff (measures 17-20) shows: C8, D8, E8, F8. The sixth staff (measures 21-24) shows: G8, A8, B8, C9. The piece concludes with a double bar line at the end of the sixth staff.

3.2. 1. Sınıf 2. Yarıyıl

1. Hafta: Rast Makamı Genel Bilgi ve Egzersiz Çalışmaları

Rast makamı:

- I. Durak: Rast perdesi - Sol
- II. Yeden: Irak perdesi - Fa diyez
- III. Güçlü: Neva perdesi - Re
- IV. Seyri: Çıkıcı
- V. Dizisi: Rast'ta (sol perdesinde) Rast beşlisine neveda Rast dörtlüsünün birleşimiyle oluşur.

eg.6

Musical notation for exercise 6, Rast makamı, 4/4 time signature, key of D major. The exercise consists of five staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody is: D4 (quarter), E4 (quarter), F#4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). The second staff starts at measure 5: D4 (quarter), E4 (quarter), F#4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). The third staff starts at measure 9: D4 (quarter), E4 (quarter), F#4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). The fourth staff starts at measure 13: D4 (quarter), E4 (quarter), F#4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). The fifth staff starts at measure 17: D4 (quarter), E4 (quarter), F#4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter).

2. Hafta: ‘Rast Dü’Şems’ (Farabi) Eser Çalışmaları

3. Hafta: Uşşak Makamı ve Beyati Makamı Genel Bilgi ve Egzersiz Çalışmaları

Uşşak Makamı icra edilirken dikkat edilmesi gereken iki nota vardır. Si koma bemol ve Fa diyez sesleri. Bu notaları seslendirirken kafa yada dudak pozisyonunu, olması gerekenden biraz daha içeri alarak seslendirmek gerekir. Uşşak makamı 7. egzersizde özellikle Si koma bemol notasına sıkça yer verilmiştir.

I. Durak: Dügah perdesi - La

II. Yeden: Rast perdesi - Sol

III. Güçlü: Neva perdesi - Re

IV. Seyri: Çıkıcı

V. Dizisi: Dügah’ta Uşşak dörtlüsüne, Neva’da Buselik beşlisinin eklenmesi ile oluşur.

eg.7

The image shows four staves of musical notation for exercise eg.7. The first staff is in 4/4 time and starts with a treble clef. The second staff starts with a 5 above the staff. The third staff starts with a 9 above the staff. The fourth staff starts with a 13 above the staff. The notation includes various note values and rests.

Beyati makamı uşşak makamının inici şeklidir. Donanımlarının aynı olması ile birlikte birçok ortak müzik cümlesi barındırır. Karakter olarak incelendiğinde farklılıklar, seyrin başladığı seslerde ve parlak yapısında kendini gösterir. Belirgin özelliği, tiz seslerden karara doğru seyrettiğinde mi bemol sesinin sık kullanımınıdır.

Eg.8

The musical score for Eg.8 is written in 4/4 time and consists of four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody starts on a whole note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, and D5. The second staff continues with quarter notes E5, F#5, G5, and A5, followed by a dotted quarter note B5 and an eighth note C6. The third staff starts with a quarter note D6, followed by quarter notes E6, F#6, G6, and A6. The fourth staff begins with a quarter note B6, followed by quarter notes C7, D7, and E7, and ends with a whole note F#7. The score concludes with a double bar line.

4. Hafta: ‘Uşşak Peşrev’ Nayi Osman Dede

5. Hafta: Ara Sınav

6. Hafta: Hüseyini Makamı Genel Bilgi ve Egzersiz Çalışmaları

I. Durak: Dügah perdesi - La

II. Yeden: Rast perdesi - Sol

III. Güçlü: Hüseyini perdesi - Mi

IV. Seyri: İnici-Çıkıcı

V. Dizisi: Dügah'ta Hüseyini beşlisine Hüseyini perdesinde Uşşak dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

eg.9

The image shows five staves of musical notation for exercise eg.9. The music is written in 4/4 time and starts with a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values such as quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, along with rests. The first staff begins with a treble clef and a sharp sign. The second staff starts with a measure rest. The third staff begins with a measure rest. The fourth staff starts with a measure rest. The fifth staff begins with a measure rest. The notation is presented in a clean, black-and-white format.

7. Hafta: ‘Hüseyini Peşrev Toz Koparan’ Murad IV.

8. Hafta: Neva Makamı Genel Bilgi ve Egzersiz Çalışmaları

I. Durak: Düğah perdesi - La

II. Yeden: Rast perdesi - Sol

III. Güçlü: Neva perdesi - Re

IV. Seyri: İnici- çıkıcı

V. Dizisi: Düğah’ta Uşşak dörtlüsüne Neva’da Rast beşlisinin eklenmesi ile oluşur.

eg.10

The image shows five staves of musical notation for exercise eg.10. The music is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The notation includes various rhythmic values such as quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, along with rests and accidentals. The exercise is divided into five measures, each starting with a measure number (1, 5, 9, 13, 17) in the left margin. The notation is presented in a clean, black-and-white format.

9. Hafta: ‘Neva Peşrev’ Tanburi Cemil Bey

10. Hafta: Ara Sınav

11. Hafta: Rast Şarkı ‘Yine Bir Gül Nihal Aldı Bu Gönülümü’

12. Hafta: Uşşak İlahi ‘ Göster Cemalin Şemini’

13. Hafta: Hüseyini Oyun Havası ‘‘Çeçen Kızı’’

14. Hafta: Genel Tekrar

15. Hafta: Sene Sonu Sınavı

3.3. 2. Sınıf 1. Yarıyıl

1. Hafta: Farklı Metronomlarda Çalışma Yapılacak Parmak Açma Egzersiz Çalışmaları

eg.11

The image shows a musical exercise titled 'eg.11' for a 2nd grade student in the first semester. It consists of six staves of music in 4/4 time. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The third staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The fourth staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The fifth staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The sixth staff starts with a treble clef and a key signature of one flat (Bb). The exercise is a finger-opening exercise, starting with a simple melody and gradually increasing in complexity with more notes and slurs.

2. Hafta: Farklı Metronomlarda Çalışma Yapılacak Parmak Açma Egzersiz Çalışmaları

eg.12

The musical score for exercise eg.12 is written in 4/4 time and consists of six staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The music starts with a whole note G4, followed by a whole note A4, and then a whole note B4. The second staff continues with a whole note C5, followed by a whole note D5, and then a whole note E5. The third staff begins with a quarter note F#5, followed by a quarter note G5, and then a quarter note A5. The fourth staff continues with a quarter note B5, followed by a quarter note C6, and then a quarter note D6. The fifth staff begins with a quarter note E6, followed by a quarter note F#6, and then a quarter note G6. The sixth staff continues with a quarter note A6, followed by a quarter note B6, and then a quarter note C7. The exercise concludes with a double bar line.

3. Hafta: Buselik Makamı Genel Bilgi ve Egzersiz Çalışmaları

I. Durak: Dügah perdesi - La

II. Yeden: Nim Zirgüle perdesi - Sol diyez

III. Güçlü: Hüseyini perdesi - Mi

IV. Seyir: İnici - çıkıcı

V. Dizisi: Dügah'ta Buselik beşlisine Hüseyini'de Hıcaz dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

eg.13

The image shows a musical exercise (eg.13) written in 4/4 time. It consists of six staves of music. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody begins with a quarter rest, followed by quarter notes G4, A4, B4, and C5. The second staff continues the melody with quarter notes D5, E5, F#5, and G5, followed by a half note G5 with a fermata. The third staff starts with a quarter note G5, followed by quarter notes F#5, E5, D5, and C5. The fourth staff continues with quarter notes B4, A4, G4, and F#4. The fifth staff starts with a quarter note F#4, followed by quarter notes E4, D4, and C4. The sixth staff continues with quarter notes B3, A3, G3, and F#3, ending with a double bar line.

4. Hafta: ‘Buselik Peşrev’ Nikolaki (Kemençeci)

5. Hafta: Ara Sınav

6. Hafta: Kürdi Makamı Genel Bilgi ve Egzersiz Çalışmaları

I. Durak: Düğah perdesi - La

II. Yeden: Rast perdesi - Sol

III. Güçlü: Neva perdesi - Re

IV. Seyir: Çıkıcı

V. Dizisi: Düğah'ta Kürdi dörtlüsüne Neva perdesinde Buselik dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

eg.14

The image shows a musical exercise titled 'eg.14' in 4/4 time with a key signature of one flat (B-flat). The exercise is written on four staves of music. The first staff contains measures 1-4, the second staff contains measures 5-8, the third staff contains measures 9-12, and the fourth staff contains measures 13-14. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some rests and a final double bar line at the end of the fourth staff.

7. Hafta: ‘Kürdi Peşrev’ Kantemiroğlu

8. Hafta: Çargah Makamı Genel Bilgi ve Egzersiz Çalışmaları

I. Durak: Çargah perdesi - Do

II. Yeden: Buselik perdesi - Si

III. Güçlü: Gerdaniye perdesi - Sol

IV. Seyir: İnici - Çıkıcı

V. Dizisi: Çargah'ta Rast beşlisinin Gerdaniye'de Çargah dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

eg.15

The image shows five staves of musical notation for exercise eg.15. The notation is in treble clef and 2/4 time. The first staff starts with a C4 note. The second staff starts with a D4 note. The third staff starts with an E4 note. The fourth staff starts with a F4 note. The fifth staff starts with a G4 note. The notation includes various note values (quarter, eighth, sixteenth notes) and rests, with measure numbers 5, 9, 13, and 17 indicated at the start of the respective staves.

9. Hafta: ‘Çargah Peşrev’ Osman Dede

10. Hafta: Ara Sınav

11. Hafta: Buselik Şarkı ‘Bir Ormanda Yaşayan’

12. Hafta: Kürdi Beste ‘Kametın Servü Sehidir Arızın Berki Çemen’

13. Hafta: Çargah Şarkı ‘Çok Güzelsin Hüsn-i Anın Mahısın’

14. Hafta: Genel Tekrar

15. Hafta: Sene Sonu Sınavı

16. Hafta: Buselik, Çargah Makamları Genel Tekrar

17. Hafta: Kürdi Makamı Genel Tekrar

3.4. 2. Sınıf 2. Yarıyıl

1. Hafta: Tasavvuf Düşüncesi ve Mevlevilik Hakkında Genel Bilgi

Tasavvuf nedir

Tasavvuf düşüncesi içinde birçok anlamı barındıran ama esası "vahdet-i vücud" yani temelinde evrende tek varlığın bulunduğu, o tek varlığın dışındaki diğer varlıkların ise onun yansıması olduğu görüşüne dayanır. O tek varlık Allah'tır. Öteki varlıklar yani görünen her şey Allah'ın türlü görüntüleridir.

Tanrı, evren ve insan ilişkisini bir bütünlük içinde açıklamaya çalışan, insanın tanrısal erdemlere benzemesini amaçlayan dinsel ve felsefi düşüncedir. İnsan için varlık kazanmanın amacı 'insan-ı kamil' olmaktır. Daha açıklayıcı tabir ile Kamil olan insan anlamına gelmektedir. Tasavvufun en önemli özelliklerinden biri ilahi gerçeğe ulaşmanın temelinde aşkın bulunduğuudur. Allah'a yasaklarla ya da korkularla değil sadece aşkla ulaşılabileceği inancını ön plana geçirmiştir. 12. yüzyıla dayanan tasavvuf düşüncesi, tarikatlar biçiminde örgütlenerek güçlü bir hareket durumuna gelmiştir.

Mevlevilik nedir

Bektaşilik gibi Türk kökenli bir tarikat olan Mevlevilik, Mevlana Celaleddin Rumi tarafından kurulmuştur. Mevlananın oğlu Sultan Veled Çelebi tarikata daha düzen vermiş, töre ve ayinleri belirli kurallarla çerçevelemiştir. Bu tarikata girenlere Mevlevi, toplantı ve ayinlerin yapıldığı yerlere de Mevlevihane denilirdi. Tarikatın başı, çelebi diye isimlendirilir, bunlar Mevlana'nın torunları arasından seçilirdi. Mevlevi tarikatına baş seçilen Çelebi, Konyada Mevlana'nın türbesi olan dergahta otururdu. Mevlana'nın tasavvufu, sırf mistik ve idealist bir tasavvuf olmayıp mahdut varlıktan, ferdiyetten ve

ferdi ihtiraslardan tamamı ile sıyrılmak ve halka, topluluğa yayılmak suretiyle tecelli eden ve sosyal hayatta hudutsuz bir sevgi, insani bir görüş ve mutlak bir birlik halinde, bir kamile uymak suretiyle ıslahı ve umumi olarak hayra, güzele ve iyiye doğru bir gidiş, insani bir terbiye halinde tezahür eden ve böylece de gerçekte ‘ameli’ karaktere sahip olan bir tasavvuftur.

Tasavvuf Müziği

Müziğin din için varolmaya başlaması Anadolu topraklarında da aynı felsefe ile süregelmiştir. Tasavvuf müziği vahdet-i vücud (vücudun birliği) anlayışıyla bestelenmiş dini yapıtlardan oluşur. Dini müzik türleri üç ana başlıkta incelenebilir.

1. Cami musikisi

- a.** Usulsüz okunanlar Münacat, Ezan, Kaamet, Salat-u Selam, Tekbir, Mersiye
- b.** Usullü okunanlar Cumhur, Tevsih ve Tesbih gibi İlahi türleri

2. Tekke musikisi

- a.** Usulsüz okunanlar Na't-i Peygamberi ve Durak
- b.** Usullü okunanlar Ayin-i Serif (Mevlevi), Ayn-i Cem ve Nefesler (Bektasi) ve Zikir İlahileri (Arapça güfteli olanlarına Sugl denir)

3.Hem camide hem tekkede okunan dini musiki formlari

- a.** Usulsüz okunanlar Kur'an-i Kerim ve Mevlid-i Serif Usullü okunanlar Her türlü ilahiler
- b.** Kismen usullü kismen usulsüz okunan ilahiler.

1. Hafta:

Hicaz Makamı Ailesi Genel Bilgi ve Egzersiz Çalışmaları

Hicaz ailesi dört farklı diziye ve seyre sahip olan makamlar bütünüdür. Bu dört makamın yapıları birbirine çok yakın olduğundan dolayı Hicaz ailesi ismini almıştır. Ortak özelliklerinin temelinde si (dört koma) bemol, do diyez bulunmasıdır. Bu dört makamın seyir olarak ayırt edilebilecek düzeyde farklar bulunmaktadır.

Hicaz makamı:

- I. Durak: Dügah perdesi - La
- II. Yeden: Rast perdesi - Sol
- III. Güçlü: Neva perdesi - Re
- IV. Seyir: İnici - çıkıcı
- V. Dizisi: Dügah'ta Hicaz dörtlüsüne Neva perdesinde Rast beşlisinin eklenmesi ile oluşur.

Hicaz Uzzal makamı:

- I. Durak: Dügah perdesi - La
- II. Yeden: Rast perdesi -Sol
- III. Güçlü: Hüseyini perdesi -Mi
- IV. Seyir: İnici- çıkıcı
- V. Dizisi: Dügah'ta Hicaz beşlisine Hüseyini perdesinde Uşşak dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

Hicaz Hümayun makamı:

- I. Durak: Dügah perdesi - La
- II. Yeden: Rast perdesi - Sol

III. Güçlü: Neva perdesi - Re

IV. Seyir: İnici - çıkıcı

V. Dizisi: Dügah'ta Hicaz dörtlüsüne Neva perdesinde Buselik beşlisinin eklenmesi ile oluşur.

Zirguleli Hicaz makamı:

I. Durak: Dügah perdesi - La

II. Yeden: Nim Zirgule perdesi - Sol diyez

III. Güçlü: Hüseyni perdesi - Mi

IV. Seyir: İnici - çıkıcı

V. Dizisi: Dügah'ta Hicaz beşlisine Hüseyni perdesinde Hicaz dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

3. Hafta: Hicaz Makamı Egzersiz Çalışmaları

eg.16

Musical notation for exercise eg.16, consisting of five staves of music in 4/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The notation includes various rhythmic patterns and melodic lines, with measure numbers 5, 9, 13, and 17 indicated at the start of their respective staves.

eg.17

Musical notation for exercise eg.17, consisting of five staves of music in 4/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The notation includes various rhythmic patterns and melodic lines, with measure numbers 5, 9, 13, and 17 indicated at the start of their respective staves.

4. Hafta: ‘Hicaz Peşrev ‘Neyzen Salim Bey ve Hicaz zirgule şarkı ‘Tel tel taradım zülfünü’

5. Hafta: Ara Sınav

6. Hafta: Rast Şugul ‘Mualla Gavsı Subhani’

7. Hafta: Kürdi İlahi ‘ Cüşa Gelir Dağ ile Taş’

8. Hafta: Buselik İlahi ‘ Hayran Olur Cemaline’

9. Hafta: Uşşak İlahi ‘ Merhaba Ey Fahri Alem’

10. Hafta: Ara Sınav

11. Hafta: Karcıgar Makamı Genel Bilgi ve Egzersiz Çalışmaları

Karcıġar makamı:

I. Durak: Düġah perdesi - La

II. Yeden: Rast perdesi - Sol

III. Güçlü: Neva perdesi - Re

IV. Seyir: İnici - çıkıcı

V. Dizisi: Yerinde Uşşak dörtlüsüne Neva perdesinde Hicaz beşlisinin eklenmesi ile oluşur.

eg.18

The musical notation for example 18 is presented on four staves. The first staff begins with a treble clef and a 4/4 time signature. The second staff is marked with a '5' above the staff. The third staff is marked with an '8' above the staff. The fourth staff is marked with a '9' above the staff. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, along with rests and accidentals.

12. Hafta: ‘Karcıġar Peşrev’ Kemani Tatyos

13. Hafta: ‘Beyati Peşrev’ Nefiri Behram Aġa

14. Hafta: Genel Tekrar

15. Hafta: Sene Sonu Sınavı

16. Hafta: Mevlana Hazretleri hayatı

Hız. Mevlana:

Mevlana 30 Eylül 1207 yılında bugün Afganistan sınırları içerisinde yer alan Horasan'ın Belh şehrinde doğmuştur. Mevlana'nın babası Belh Şehrini ileri gelenlerinden olup, sağlığında 'Bilginlerin Sultanı' ünvanını almış olan Hüseyin Hatibi oğlu Bahaeddin Veled'tir. Annesi ise Belh Emiri Rükneddin'in kızı Mümine Hatun'dur. Mevlana'nın asıl adı Muhammed Celaleddin'dir. Mevlana ve Rumi de, kendisine sonradan verilen isimlerdendir. Babası Sultanül Ulema Bahaeddin Veled, bazı siyasi olaylar ve yaklaşmakta olan Moğol istilası nedeniyle Belh'ten ayrılmak zorunda kalmıştır. Sultanül Ulema Bahaeddin Veled, 1212 veya 1213 yıllarında aile fertleri ve yakın dostları ile birlikte Belh'ten ayrıldı. Sultanül Ulema Bahaeddin Veled ilk durağı Nişabur şehri olmuştur. Nişabur şehrinde tanınmış Mutasavvıf Feridüddin Attar ile de karşılaşmıştır. Mevlana burada küçük yaşına rağmen Feridüddin Attar'ın ilgisini çekmiş ve takdirlerini kazanmıştır. 'Mevlana, ömrünün geri kalan kısmını, artık Konya da geçirecektir. Kimini bildiğimiz küçük seyahatleri bir yana, gençlik, olgunluk, erginlik ve 'Kemal' yıllarının hepsini, çok sevdiği ve kendisini çok seven bu şehirde geçirecek, vefatında oraya gömülecek ve 'Duaları ile takdis ettiği' Konyanın şanı üstünde bir baht yıldızı gibi orayı ebedi bir ziyaretgah haline getirecekti'⁸ Mevlana 15 Kasım 1244 yılında Şems-i Tebriz'i ile karşılaştı. Mevlana Şems'te 'mutlak kemalin varlığını' cemalinde de 'Tanrı nurlarını' görmüştü. Ancak beraberlikleri uzun sürmedi. Şems aniden öldü. Mevlana Şems'in ölümünden sonra uzun yıllar inzivaya çekildi. Daha sonraki yıllarda Selahaddin Zerkubi ve Hüsameddin Çelebi, Şems-i Tebriz'inin yerini doldurmaya çalıştılar. Yaşamını 'Hamdım, piştim, yandım' sözleri ile özetleyen Mevlana 17 Aralık 1273 pazar günü hayatını kaybetmiştir.

17. Hafta: Hız. Mevlana ve Tasavvufta Ney'in Yeri

Mesnevinin ilk 18 beyiti 'Dinle bu Ney'den şikayet etmekte, ayrılıkları dile getirmekte' ile başlar. Buradaki Ney enstrümanını sembolize eden asıl vurgu 'Kamil insan' vurgusudur. Mevlana mesnevisinin ilk 18 beyitinde Kamil insan nasıl olunur Kamil insan olabilmenin evrelerinden bahsetmiştir ve bunun için yapılması gerekenler

⁸ Kabaklı, A. , (2011) "*Mevlana*", Türk Edebiyat Vakfı Yayınları, İstanbul, S: 41.

özetlenir. Mesnevi şu cümlelerle başlar;

*Bişnev ez ney çün hikayet mi kuned Ez cudayi ha şikayet mi kuned Gez
neyistan ta mena bubride end Ez nefiremmerd ü zen nalide end Sine
hahem şerha şerha ez firak Ta beguyem şerh-i derd-i iştiyak'*

‘Dinle neyden, zira o bir şeyler anlatmada, ayrılıklardan şikayet etmededir. Ney der ki; beni kamışlıktan kopardıklarından beri iniltim, kadın, erkek herkesi ağlattı. Ayrılık bağrımı delik deşik eylesin ta ki aşk derdini anlatabileyim.’

3.5. 3. Sınıf 1. Yarıyıl

1. Hafta: Fiziksel Gelişime Uygun Ney Seçimi ve alıştırma çalışmaları

3. sınıf 1. Yarıyılı ile birlikte öğrencinin büyüme yaşı dikkate alınarak ‘Kız Akortlu’ Ney ile başlaması önerilir. Ney boy olarak büyüdükçe, enstrumana olan hakimiyet küçük boyutlara nazaran zorlaşır. Bu 1. Oktav ses hakimiyeti için yararlı bir tercih olacaktır.

1. Hafta: Vibrato ve Süsleme Çalışmaları

Vibrato nedir: Sesin titreşimli veya dalgalı duyum haline vibrato denir. Ney’de 3 çeşit vibrato yapılır.

1. Yanak kası: Musculus zygomaticus minor ve M. zygomaticus major kaslarının kasınımı ile yapılan yanak titreşim yöntemi.
2. Diyafram titreşim: Diyaframdaki kası titreşiterek yapılan dalgalanlandırma yöntemi.
3. Kamış titreşimi: Vibrato yapılacak bölümlerde enstrümanı aşağı, yukarı iterek oluşan dalgalanlandırma yöntemi. (Kaval icracılarının sıklıkla kullandığı bir yöntemdir. Klasik üslup’ta bu vibrato yöntemi genellikle kullanılmaz)

3. Hafta: Acemaşiran makamı genel bilgi ve egzersiz çalışmaları

Acemaşiran makamı:

- I. Durak: Acemaşiran perdesi - Fa
- II. Yeden: Hüseyinîaşiran perdesi - Mi
- III. Güçlü: Çargah - Do
- IV. Seyir: İnici
- V. Dizisi: Acemaşiran perdesinde Çargah beşlisine, Çargah perdesinde Çargah dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

eg.19

The musical notation for exercise eg.19 consists of five staves of music. The first staff contains measures 1-4, the second staff contains measures 5-8, the third staff contains measures 9-12, the fourth staff contains measures 13-16, and the fifth staff contains measures 17-20. The notation is in a 2/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The music features a mix of eighth and quarter notes, with some rests and accidentals.

4. Hafta: ‘Acemaşiran peşrev’ Salih Dede

5. Hafta: Ara Sınav

6. Hafta: Saba makamı genel bilgi ve egzersiz çalışmaları

Klasik uslupta Saba makamındaki Re bemol sesi genellikle Neva perdesini yarım açarak icra edilir. Nedeni, Do diyez veya Re bemol sesini daha dik (tiz) duyurmaktır. Bu Ney'e yeni başlayan öğrenciler için doğru öğretim değildir. Ney enstrummanı Entonasyonda bozukluğa çok müsait bir saz olduğundan dolayı seslerin kulağa doğru yerleşmesi açısından do diyez perdesinin açılarak icra edilmesi daha doğru olacaktır ilerleyen zamanlarda, saba makamındaki bazı eserlerin, karakterine uygun saba perdesi değişiklikleri eğitici tarafından öğrenciye tatbik edilecektir.

Saba makamı:

- I. Durak: Dügah Perdesi - La
- II. Yeden: Rast Perdesi - Sol
- III. Güçlü: Çargah Perdesi - Do
- IV. Seyir: Çıkıcı veya inici-çıkıcı olarak kullanılmaktadır
- V. Dizisi: Çargah perdesindeki Zirgüle'li Hicaz dizisine yerinde Saba dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

eg.20

7. Hafta: ‘Saba peşrev’’ Tanburi Osman Bey 1. hane. 1 teslim

8. Hafta: Acemaşiran şarkı " Rüya gibiyim "

9. Hafta: Saba şarkı " Gelmiş değil öyle peri "

10. Hafta: Ara Sınav

11. Hafta: Muhayyer makamı genel bilgi ve egzersiz çalışması

Muhayyer makamı:

I. Durak: Düğah Perdesi - La

II. Yeden: Rast Perdesi - Sol

III. Güçlü: Hüseyini perdesi - Mi

IV. Seyir: İnici

V. Dizisi: Yerinde Hüseyini beşlisine Hüseyinide Uşşak dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

eg.21

The image shows a musical exercise for the Muhayyer makam. It consists of five staves of music in 4/4 time. The key signature has one sharp (F#). The first staff starts with a treble clef and a 4/4 time signature. The second staff starts with a 5. The third staff starts with a 9. The fourth staff starts with a 12. The fifth staff starts with a 13. The notation includes various rhythmic values and accidentals, including a flat sign in the second staff.

12. Hafta: ‘Muhayyer peşrev’ Tanburi Cemil Bey

13. Hafta: Saba şarkı " Aman doktor canım doktor”

14. Hafta: Genel Tekrar

15. Hafta: Sene Sonu Sınavı

16. Hafta: Muhayyer şarkı " Keklik gibi kanadımı süzmedim”

17. Hafta: Acemaşiran ilahi " Neyleyim böyle dünyayı”

3.6. 3. Sınıf 2. Yarıyıl

1. Hafta: Segah makamı genel bilgi ve egzersiz çalışmaları

Segah Makamı:

I. Durak: Segah Perdesi - Si

II. Yeden: Kürdi Perdesi – La diyez

III. Güçlü: Neva Perdesi - Re

IV. Seyir: Çıkıcı

V. Dizisi: Segah perdesinde Segah beşlisine Eviç perdesinde Hicaz dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

eg.22

The image displays five staves of musical notation for the Segah Makamı exercise (eg.22). The notation is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The second staff starts with a measure rest. The third staff begins with a measure rest. The fourth staff starts with a measure rest. The fifth staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The notation consists of various rhythmic patterns and melodic lines, including eighth and sixteenth notes, and rests.

2. Hafta: ‘Segah peşrev’ Yusuf Paşa

3. Hafta: Müstear makamı genel bilgi ve egzersiz çalışmaları

Müstear makamı:

I. Durak: Buselik perdesi - Si

II. Yeden: Kürdi perdesi – La diyez

III. Güçlü: Neva perdesi - Re

IV. Seyir: Çıkıcı

VI. Dizisi: Segah perdesinde Müstear beşlisine Eviç perdesinde Hicaz dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

Segah makamı ile arasındaki temel fark, do diyez sesinin sık kullanımındır. Makamlarda geçki yapılacağı zaman (karaktere uygun) çoğunlukla köprü makam olarak kullanılır.

eg.23

4. Hafta: ‘Müstear peşrev’ Salih Dede

5. Hafta: Ara Sınav

6. Hafta: Segah Yürük Semai " Tut-i mucize guyem"

7. Hafta: Müstear şarkı ‘Tiği aşkı merhem edip’

8. Hafta: Hüzam makamı genel bilgi ve egzersiz çalışmaları

Hüzam makamı:

- I. Durak: Segah perdesi - Si
- II. Yeden: Kürdi perdesi – La diyez
- III. Güçlü: Neva perdesi - Re
- IV. Seyir: İnici - çıkıcı
- V. Dizisi: Segah'ta Hüzam beşlisine Eviç perdesinde Hicaz dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

Hüzam makamında, mi bemol sesinin esere göre değişkenlik gösteren bir yapısı bulunmaktadır. Mi bemolün neye göre pest, neye göre tiz üfleneceği tamamı ile eserin yapısı ile alakalıdır. Hüzam makamını tam olarak icra edebilmek, Hüzam makamına olan donanım ile örtüşür. Sonraki dönemlerde eğitmenin yardımı ile tatbik edilecektir.

eg.24

9. Hafta: ‘Hüzam peşrev’ Osman Bey bir hane bir teslim

10. Hafta: Ara Sınav

11. Hafta: Hüzam şarkı ‘ Gör halimi cana, bana hicrin neler etti’

12. Hafta: Nihavend makamı genel bilgi ve egzersiz çalışmaları

Nihavend makamı:

- I. Durak: Rast Perdesi - Sol
- II. Yeden: Irak perdesi – Fa diyez
- III. Güçlü: Neva perdesi - Re
- IV. Seyir: İnici - çıkıcı
- V. Dizisi: Rast'ta Buselik beşlisine Neva perdesinde Hicaz dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

eg.25

13. Hafta: Nihavend peşrev ‘Hüseyin Sadeddin Arel’

14. Hafta: Genel Tekrar

15. Hafta: Sene Sonu Sınavı

16. Hafta: Nihavend şarkı ‘Bir tatlı gülüş bir çapkın bakış’

17. Hafta: Hüzzam şarkı ‘ Bu şarkı sana ait sevgili dinle’

3.7. 4. Sınıf 1. Yarıyıl

1. Hafta: Şehnaz makamı genel bilgi ve ‘Şehnaz peşrev’ Kemani Ali Ağa 1 ve 2. Hane

Şehnaz makamı:

- I. Durak: Dügah perdesi - La
- II. Yeden: Rast perdesi – Sol veya Nim Zirgule perdesi – Sol diyez
- III. Güçlü: Muhayyer perdesi – 1 oktav üst La
- IV. Seyir: İnici
- V. Dizisi:

2. Hafta: ‘Şehnaz peşrev’ Kemani Ali Ağa 3 ve 4. hane

3. Hafta: Ferahfeza makamı genel bilgi ve ‘Ferahfeza peşrev’ Tanburi Cemil Bey 1 ve 2. Hane

Ferahfeza makamı:

- I. Durak: Yegah perdesi - Re
- II. Yeden: Kaba Nim Hicaz perdesi –Do diyez
- III. Güçlü: Acem perdesi - Fa
- IV. Seyir: İnici
- V. Dizisi: Yegah'ta Buselik beşlisine Dügahta Hicaz dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

4. Hafta: ‘Ferahfeza peşrev’ Tanburi Cemil Bey 3 ve 4.hane

5. Hafta: Ara Sınav

6. Hafta: Şehnaz şarkı ‘ Ey hab-ı naza kanmayan ’

7. Hafta: Ferahfeza şarkı ‘ Seyretmek için seyrini ey ruh-i revanım’

8. Hafta: Nikriz makamı genel bilgi ve ‘Nikriz peşrev’ Kemal Batanay 1. ve 2. Hane

Nikriz makamı:

- I. Durak: Rast Perdesi - Sol
- II. Yeden: Irak perdesi – Fa diyez
- III. Güçlü: Neva perdesi - Re
- IV. Seyir: İnici - Çıkıcı
- V. Dizisi: Yerinde Nikriz beşlisine Neva'da Rast veya Buselik dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

9. Hafta: ‘Nikriz peşrev’ Kemal Batanay 3 ve 4. hane

10. Hafta: Ara Sınav

11. Hafta: Nikriz türkü ‘Ferayidir gızın adı ferayi’

12. Hafta: Mahur makamı genel bilgi ve ‘Mahur saz semaisi’ Gevheri Sultan 1 ve 2. Hane

Mahur makamı:

- I. Durak: Rast Perdesi - Sol
- II. Yeden: Geveşt perdesi -Fa
- III. Güçlü: Neva perdesi - Re
- IV. Seyir: İnici
- V. Dizisi: Rast perdesinde Çargah beşlisine Neva'da Çargah dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

13. Hafta: ‘Mahur saz semaisi’ Gevheri Sultan 3 ve 4. hane

14. Hafta: Genel Tekrar

15. Hafta: Sene Sonu Sınavı

16. Hafta: Mahur şarkı “İki gözüm sensiz”

17. Hafta: Nikriz şarkı “ Sarı saçları sırma telli”

3.8. 4. Sınıf 2.Yarıyıl

1. Hafta: Neveser makamı genel bilgi ve “Neveser Peşrev” Yusuf Paşa 1 ve 2. hane

Neveser makamı:

- I. Durak: Rast perdesi - Sol
- II. Yeden: Irak perdesi – Fa diyez
- III. Güçlü: Neva perdesi - Re
- IV. Seyir: İnici - çıkıcı
- V. Dizisi: Yerinde Nikriz beşlisine Neva perdesinde hicaz dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

2. Hafta: “Neveser Peşrev” Yusuf Paşa 3 ve 4. hane

3. Hafta: Eviç makamı genel bilgi ve “Evc Peşrev” Tanburi İsak 1 ve 2. Hane

Evc makamı:

- I. Durak: Irak perdesi - Fa
- II. Yeden: Acemaşiran perdesi – Mi bakiye diyez
- III. Güçlü: Eviç perdesi – Fa diyez
- IV. Seyir: İnici
- V. Dizisi: Yerinde Uşşak makamı dizisine Irak perdesine Segah dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

4. Hafta: “Evc Peşrev” Tanburi İsak 3 ve 4. hane

5. Hafta: Ara Sınav

6. Hafta: Neveser şarkı ‘’ Seni ah anmadan aşkınla yanmadan’’

7. Hafta: Evç Yürük Semai ‘’Ey lebleri gonca yüzü’’

8. Hafta: Sultaniyegah makamı genel bilgi ve ‘’Sultaniyegah Peşrev’’ Nedim Ağa 1 ve 2. Hane

Sultaniyegah makamı:

I. Durak: Yegah perdesi - Re

II. Yeden: Kaba Nim Hicaz – Do diyez

III. Güçlü: Neva perdesi - re

IV. Seyir: İnici

V. Dizisi: Yegah perdesinde buselik beşlisine Dügah perdesinde Kürdi veya Hicaz dörtlüsünün eklenmesi ile oluşur.

9. Hafta: ‘’Sultaniyegah Peşrev’’ Nedim Ağa 3 ve 4. hane

10. Hafta: Ara Sınav

11. Hafta: Taksim nedir, Rast, Mahur, Acemaşiran makamları taksim çalışmaları

Taksim

Özellikle Türk müziği ve Orta Doğu müziğinde ritmsiz ve tek kişi tarafından yapılan doğaçlamaya taksim denir. Bu formun batı müziğinde karşılığı impruvize'dir. Bu doğaçlama, genellikle icracının kişisel yeteneklerini gösterir ve icra edilecek eseri dinleyicilere kulak aşinalığı yaratır.

Geçiş taksimi

Herhangi bir makam icra edildikten sonra bir başka makama geçerken yapılan doğaçlama türüdür. Önemli olan bu iki makam arasındaki farklılıkları ortak müzik cümleleri ile toparlayıp dinleyicinin ve müziğin ahengini bozmadan yapılabilmesidir.

Örnek olarak, Segah makamından Nikriz makamına geçki yapacak olan icracının öncelikle bu iki makamı iyi tanınması gerekmektedir ki, ortak müzik cümlelerini tespit edip Nikriz makamına ulaşabilsin.’

12. Hafta: Uşşak, Neva, Hüseyini Makamları taksim çalışmaları

Parmak pozisyonları açısından birbirine benzeyen bu makamlar, ilk haftalarda, farklı zamanlarda gösterilmiştir. Amaç, parmak pozisyonlarının birbirine benzerliği, öğrencinin yanılmasını veya karıştırmasını engellemektir. Son senenin 12. Haftasından itibaren öğrenci, aldığı eğitim ile yanılğı seviyesini sıfıra indirerek rahatlıkla birbirine benzeyen (parmak pozisyonu açısından) makamların taksim icralarını deneyebilir.

13. Hafta: Hicaz, Sultaniyegah, Neveser makamı taksim çalışmaları

14. Hafta: Nihavend, Nikriz, Ferahfeza makamı taksim çalışmaları

15. Hafta: Sene Sonu Sınavı

16. Hafta: Segah, Hüzzam, Müstear makamı taksim çalışmaları

17. Hafta: Saba, Muhayyer, Evç makamı taksim çalışmaları

4. SONUÇ

4 yıllık eğitim süreci sonunda müfredata bağlı yapılan çalışmalar ile birlikte ğrenci lise programına hazırlanmıştır. Öğrenilen temel makamlar, egzersiz çalışmaları ve örnek eserler repertuar bilgisi olarak ğrenci için kolaylık sağlayacağı gibi, eğitmenin denetimi ile enstrümanını tanıması ve keşfetmesi anlamında büyük katkıda bulunacaktır. Taksim yapabilen, makamları tanıyan, Ney'in tanımını, anlamını aktarabilen ve tasavvuf hakkında genel bilgi sahibi olan öğrenciler, lise evresinde zorluk yaşamayacağı gibi döneme hazır şekilde girecektir. Bu müfredat programı ortağreniminde Ney dersi olan okullar için hazırlanıp, nazariyat dersleri ile paralel gitmesi, öğrencinin zihninde kalıcı olması açısından büyük önem taşır.

5. KAYNAKLAR

Asude H, B. , (2012) '*Nasıl Mutlu ve Başarılı bir çocuk yetiştirebilirim*', Ekin Yayınları, İstanbul

Derya S. , (2012) '*Aşkın Sesi Ney*', Pan Yayınları, İstanbul

Erguner, S. , (2002) '*Ney Metodu*', İstanbul

Kabaklı, A. , (2011) '*Mevlana*' , Türk Edebiyat Vakfı Yayınları, İstanbul

Kaya, A. , (2003) '*Ney Metodu*', Çağlar Musiki Yayınları, İstanbul

Madaras L. , Madaras A. , (2006) '*Vücutuma neler oluyor*' Akdeniz Yayınları, İstanbul

Özgüven E, İ. , (2010) '*Ailede iletişim ve yaşam*' , Pdrem Yayınları, Ankara

Özkan,H (1987) '*Türk Musikisi Nazariyatı ve Usulleri*', Ötüken Yayınları, İstanbul

Nota Arşivi, www.neyzen.com.tr

6. EKLER

Örnek eserler

1. "Rast Peşrev" Farabi
2. "Uşşak Peşrev" Nayi Osman Dede 1 Hane, Teslim
3. "Hüseyini Peşrev Toz Koparan" Murad IV.
4. "Neva Peşrev" Tanburi Cemil Bey
5. Rast Şarkı "Yine Bir Gül Nihal Aldı Bu Gönlümü"
6. Uşşak İlahi " Göster Cemalin Şemini"
7. Hüseyini Oyun Havası "Çeçen Kızı"
8. "Buselik Peşrev" Nikolaki (Kemençeci)
9. "Kürdi Peşrev" Prens Dimitrius Cantemir
10. "Çargah Peşrev" Reşat Aysu
11. Buselik Şarkı "Bir Ormanda Yaşayan"
12. Kürdi Beste "Kametın Servü Şehidır Arızın Berki Çemen"
13. Çargah Şarkı "Çok Güzelsin Hüsn-i Anın Mahısın"
14. "Hicaz Peşrev "Neyzen Salim Bey
15. Hicaz zırgule şarkı "Tel tel taradım zülfünü"
16. Rast Şuğul "Mualla Gavsi Subhani"
17. Kürdi İlahi " Cüşa Gelir Dağ ile Taş"
18. Buselik İlahi " Hayran Olur Cemaline"
19. Uşşak İlahi " Merhaba Ey Fahri Alem"
20. "Karcığar Peşrev" Kemani Tatyos
21. "Beyati Peşrev" Nefiri Behram Ağa
22. "Acemaşiran peşrev" Salih Dede

23. "Saba peşrev" Tanburi Osman Bey
24. Acemaşiran şarkı " Ruya gibiyim mutlu biriyim"
25. Saba şarkı " Gelmiş değil öyle peri "
26. "Muhayyer peşrev" Tanburi Cemil Bey
27. Saba şarkı " Aman doktor canım doktor"
28. Muhayyer Türkü " Keklik gibi kanadımı süzmedim"
29. Acemaşiran ilahi " Neyleyim böyle dünyayı"
30. "Segah peşrev" Yusuf Paşa
31. "Müstear peşrev" Salih Dede
32. Segah Yürük Semai " Tut-i mucize guyem"
33. Müstear şarkı "Tiği aşkı merhem edip"
34. "Hüzzam peşrev" Osman Bey
35. Hüzzam şarkı " Gör halimi cana, bana hicrin neler etti"
36. Nihavend peşrev "Hüseyin Sadeddin Arel"
37. Nihavend şarkı "Bir tatlı gülüş bir çapkın bakış"
38. Hüzzam şarkı " Bu şarkı sana ait sevgili dinle"
39. "Şehnaz peşrev" Kemani Ali Ağa
40. "Ferahfeza peşrev" Tanburi Cemil Bey
41. Şehnaz şarkı " Ey hab-ı naza kanmayan "
42. Ferahfeza şarkı " Seyretmek için seyrini ey ruh-i revanım"
43. "Nikriz peşrev" Kemal Batanay
44. Nikriz şarkı "Ferayidir gızın adı ferayi"
45. "Mahur saz semaisi" Gevheri Sultan
46. Mahur şarkı "İki gözüm sensiz"

47. Nikriz şarkı ‘‘ Sarı saçları sırma telli’’
48. ‘‘Neveser Peşrev’’ Yusuf Paşa
49. ‘‘Evç Peşrev’’ Tanburi İsak
50. Neveser şarkı ‘‘ Seni ah anmadan aşkınla yanmadan’’
51. Evç Yürük Semai ‘‘Ey lebleri gonca yüzü’’
52. ‘‘Sultaniyegah Peşrev’’ Nedim Ağa

Rast Peşrev

(Dü Şems)

Bu eser Jârâbî'ye atfolunmuştur.

Çifte Düyek ♩ = 96

(Vasat)

Usûlü:Devr-i Kebir

- 1 -

Nayi Osman Dede

1. Hâne

The image displays a musical score for the Uşşak Peşrev, 1. Hâne. The score is written in 2/8 time and consists of 14 staves of music. The notation is in treble clef and includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, rests, and accidentals. The score is divided into two sections: the first section is the main melody, and the second section is marked 'TESLİM' with a double bar line and a fermata symbol. The score concludes with a double bar line and a fermata symbol.

Hüseyinî Peşrev
(Toz Koparan)

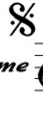
Ser Hâne

Düyek

1.
Hâne

Mülâzime

Hüseyinî Peşrev
(Toz Koparan)

- 2 -

Şah Murad
(Sultan IV. Murad)

Hâne-i Sâni

2.

Hâne

Hâne-i Sâlis

3.

Hâne

Devr-i Kebîr ♩ = 78

1. *Hâne*

Teslim

2. *Hane'ye* 3. *Hane'ye* 4. *Hane'ye*

2. *Hâne*

Nevâ Peşrev

- 2 -

Tanburi Cemil Bey

Rast Şarkı

Yine bir gül-nihal aldı bu gönlümü

Beste: İsmail Dede Efendi
 (Hammâmi-zâde, Hacı, Nâat-hân, Neyzen,
 Musâhib-i Şehrîyârî, Sermüezzîn)
 (09.01.1778 – 29.11.1846)

Semâî ♩ = 150

Aranâğme

Yi ne bir gül—ni hal al dı bu gön—lü mü gön—lü mü
 Gör me dim kim—se de böy le bir dil—rü bâ dil—rü bâ

Sim—ten gon—ca fem bî be del ol—gü zel—zel
 Böy le kaş böy—le göz böy le el böy—le yüz—yüz

Â—teş i—ruh—le ri yak tı bu—gön lü mü gön—lü mü
 Â—şî kın—bağ—rı nı üz—me ğe—göz sü zer Göz—sü zer

Pür e da pür—ce fa pek kü çük pek—gü—zel
 El a man pek—ya man her za man ol—gü—zel

Aranâğme

Yücel 11.01.2014

Not: Aranâğme Udi Nevres Bey tarafından yazılmıştır. Orijinalinde aranâğme yoktur.

*Yine bir gül-nihal aldı bu gönlümü
 Sim-ü ten, gonca fem, bîbedel ol güzel
 Âteş-i ruhleri yaktı bu gönlümü
 Pür eda, pür cefa, pek küçük, pek güzel*

*Görmedim kimsede böyle bir dilrübâ
 Böyle kaş, böyle göz, böyle el, böyle yüz
 Âşıkın bağrını üzmeğe göz süzer
 El'aman, pek yaman, her zaman ol güzel*

14210

USUL = Sofyan

UŞŞAK İLÂHİ

Beste = ?

Gâfte = Semsî-i Sivâsî

8.

1. GÖS TER CE MÂ ... LİN CE MÂ LİN SEM' ...
 2. MES CİD İ LE ... İ LE ... MED ... RE SE
 3. CEV RÜ CE FA ... CE FA ... ET MEK ...

1 Nİ ... YAN SIN O DA PER ...
 2 Nİ ... İS MARLA DİK ZA ...
 3 LE ... SEM Sİ SE Nİ TERK ...

1 ... VA ... NE LER ... DEV LET DE GİL ...
 2 ... HİD ... LE RE ... HAK KA İ BA ...
 3 ... EY ... LE MEZ ... SEN SAN MA KI ...

... MI DE GİL MI A ... Şİ KA ...
 ... DET İ BA DET ET ... ME GE ...
 ... SAN MA KI SE ... Nİ ... SE VEN ...

1. SEM' İ NE KAR Şİ ... YA ... NE
 2. YE TER Bİ ZE Vİ ... RA ... NE
 3. JEN DEN HÂ SA U ... SA ... NE

LER ...
 LER ...
 LER ...

18.6.1985

ULUSAL Halk Müziği Kurumu
 REPERTUAR KURULU
 No :
 Tarih: 25.3.1992

Handwritten signature

DÜNEYD KOSAL

Nim sofyan ♩=88

Çeçen Kızı

Tanburi Cemil Bey

14.12.01-Yücel

Tashih :Yavuz Akalın

Muhammes ♩ = 88

1. Hâne

Teslim

2. Haneye 3. Haneye Karar

(Son)

2. Hâne

(§)

③
Hâne

Yücel Müzik
21.09.2011
Tashih: Salih Bilgin

Kürdî Peşrev

Kantemiroğlu (Prens Dimitrius Cantemir)

Sofyân ♩ = 80

1. Sofyan
Hâne

teslim

2. Hâne

3. Hâne

4. Hâne

Yücel 25
15.10.2010

The musical score is written in 4/4 time and consists of four systems. Each system begins with a treble clef and a 4/4 time signature. The first system is for the Sofyan instrument, starting with a circled '1.' and the word 'Sofyan' above the staff. The second system is for the Hâne instrument, starting with a circled '2.' and the word 'Hâne' below the staff. The third system is also for the Hâne instrument, starting with a circled '3.' and the word 'Hâne' below the staff. The fourth system is for the Hâne instrument, starting with a circled '4.' and the word 'Hâne' below the staff. The score includes various rhythmic patterns, accidentals, and dynamic markings. The word 'teslim' is written to the left of the second system. The score ends with a double bar line and a section symbol (§). The name 'Yücel 25' and the date '15.10.2010' are written at the bottom right of the page.

BÜSELİK ÇOCUK ŞARKISI

U: Değişmeli
(Sofyan-Aksak)
S: 4',10"

Bir Ormanda Yaşayan..
(ASLANLA TAVŞAN)

Güfte: Hz.MEVLÂNÂ
Beste:Mahmut OĞUL
(Üsküdar/2006)

dost la rım dedi tav şan kız ma yın i zin ve rin

bir o yun ya paca ğım izi kala cak de rin

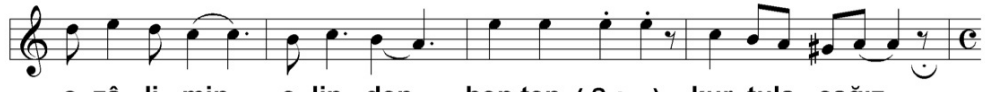
dedi ler ken dine gel böy lekö pürüp taş ma

sen bir küçük tav şan sın dev as la na sataş ma

ter si ne dedi tav şan barı şıbu laca ğız (-----S a z -----)

o zâ li min e lin den hep ten (-S a z-) kur tula çağız

Ritm üzerine 1 çocuk işaretli sözleri (9.-20.beyitler) okuyacak (*)

(-----S a z -----)

güçlü olmak iyi dir ama zorba lıkkö tü dinle yin veögre nin

çocuk larbu öğü dü akıl lı vegüçlü ol ama haksız lık et me

gücü nü veaklı nı kötü lük te tüket me
(Son)

Kürdi Beste

Muhammes

Kametın serv-i şehîdir ârızın berk-i semen

Beste: Rifat Efendi(Hâfız-Molla)
Güfte: ?

Ka me tin ser vü se hi dir

â rı zın ber ki çe men

ya lel li ya lel li ya lel le le li

â rı zın ber ki çe men -Son-

Leb le rin ya ku tu ah mer

diş le rin dūr ri a den

Dalgıçın ES
20.12.2013

*Kametın ser-vü şehidir ârızın berk-i çemen
Gözlerindir nergis-i şehîlâ saçın müşk-i hutun
Leblerin yakut-u ahmer dişlerin dūrri aden
Hüsniye bir taze gülsün gerçi ey nazik beden*

Çârgâh Şarkı

Çok güzelsin hüsn-i ânın mâhısın

Beste ve Güfte: Meçhul

Devr-i Revân

Çok güzelsin hüsnü anın mahısın
Zühresin güya ?
Ya perisin ya sanemler şahısın
Zühresin güya ?

1. *Hâne* *Jâhte* ♩ = 72

2. *Hâne'ye* 3. *Hâne'ye* 4. *Hâne'ye* *Karar*

2.
Hâne

3.
Hâne

4.
Hâne

Yücel
26.02.2011

Hicâz Zîrgûle Şarkı

Aksak ♩ = 268

Tel tel taradım zülfünü

Beste: Sâdeddin Kaynak

Güfte: ?

Tel tel ta ra— dım zül fû— nü tel le— ri ne
Gül fi da nı— gi bi ken— di ci han— da yok
İn dim ya rin— bah çe si— ne gül top— la dım

gül bağ— la— dım Göğ sün de ki gon— ca— gü— lün—
tur me— nen— di Ben de ğil a lem— be— ğen— di—
boh ça— sı— na A şık ol dum leh— çe— si— ne

yap ra ğı na tül bağ la dım
en da mı na bel bağ la dım
di van du rup el bağ la dım

Te ne ni te ne ni te ne ni te ne ni Ten nen nen nen— ni

vay ten nen nen nen— ni vay

yap ra ğı na tül bağ la dım
en da mı na bel bağ la dım
di van du rup el bağ la dım

*Tel tel taradım zülfünü
Tellerine gül bağladım
Göğsündeki gonca gülün
Yaprağına tül bağladım*

*Gül fidanı gibi kendi
Cihanda yoktur menendi
Ben değil alem beğendi
Endamına bel bağladım*

*İndim yarin bahçesine
Gül topladım bohçasına
Aşık oldum lehçesine
Divan durup el bağladım*

Rast Şuul

Mualla Gavsî Sübhani

Yücel Müzik
075 - 2503

Düyek

Lokai Dede Ependi

Mu al la gav si süb ha ni
Ze hi si ma i nu ra ni
mu kad des kut bu rab ba ni
ze hi fer hun de pi şa ni
e mi ri sır rı yez da ni
ke ma li hüs nü in sa ni
tü muh yid di ni gey la ni
A lel ya lel ya sey di ye ay ni
a lel ya lel ya sey di ye ru hi
ru hi ye ay ni

11.11.01 - Yücel

Sofyan

Cû şa ge lir dağ i le taş — fer yâd e der vak ti se her

Her nes ne i — kap lar te laş fer yâd e der — vak ti se her

*Cûşa gelir dağ ile taş feryâd eder vakt-i seher
Her nesneyi kaplar telâş feryâd eder vakt-i seher*

*Ol demde gül handân olur bülbül görüp nâlân olur
Her ehl-i dil şâdân olur feryâd eder vakt-i seher*

*Ol demde diller zâr eder dilber arz-ı dîdâr eder
Her cân özüñ izhâr eder feryâd eder vakt-i seher*

*Ol demde eşcâr u nebât tâze bulurlar hep hayat
Ol demde cümle mümkinât feryâd eder vakt-i seher*

*Çağlar akar âb-ı revân yüz yere kor eyler figân
Ol demde zerrât-ı cihan feryâd eder vakt-i seher*

*Ol demde ins ile melek raksa gelir çarh-ı felek
Hû hû deyû suda semek feryâd eder vakt-i seher*

*Ol demde Zât-ı Kibriyâ âşıklara eyler salâ
Olan bu sırra âşına feryâd eder vakt-i seher*

*Hulûsî âşıkısan eğer dur yatma gel vakt-i seher
Bak gör ki âlem serteser feryâd eder vakt-i seher*

Bûselik İtlâhî

Hayran olur Cemâline

Beste: Cüneyt Kosal (Kânunî)
Gîfte: Safer Dal

Sofyân

Eda
11.09.2013

Hayran olur Cemâline
Güzel adın zikreleyen
Ermek diler visâline
Güzel adın zikreleyen

Bir dilde ki ola zikrin
Erişe gönlüne fikrin
Ede dâim senin şükürün
Güzel adın zikreleyen

Gönlü bulur cilâsını
Cismi bulur şifâsını
Hakk'ın bulur rızâsını
Güzel adın zikreleyen

Hak Muhibbi buldu yolu
Habibine âşık oldu
Hakk'ın Cemâline gördü
Güzel adın zikreleyen

Uşşak ilâhi
Merhaba ey Fahrî Âlem

Mer ha ba ey Fah ri Â lem
mer ha ba yâ mer ha ba
Kıl şa fâ at yâ şe fi al
müz ni bin yâ mer ha ba
Sen den al dık nû ri i man
Sen de bul duk pür sa fa

Merhaba ey Fahr-i Âlem merhaba yâ merhaba
Kıl şefâat yâ şefial müznibin yâ merhaba
Senden aldık nur-u iman, sende bulduk pürsafa
Kıl şefâat yâ şefial müznibin yâ merhaba

Karçıgar Peşrevi

- 1 -

Kemane Tatıyos

Çifte Düyek ♩ = 72

1. Hâne

Teslim

2. Hâne'ye 3. Hâne'ye 4. Hâne'ye Karar

Beyâti Peşrevi

Usûlü: Devr-i kebir ♩ = 100

- 1 -

Nefiri Behram Ağa

1. *Hâne*

Teslim

⊕ (Karar'a)

2. *Hâne*

- 1 -

Beyâti Peşrevi

3.
Hâne

103

109 KARAR

Yücel Müzik
09.09.2009

Acem Aşîrân Peşrev

Salih Dede (Neyzen)
(1823 – 1886)

Devr-i Kebîr ♩ = 72

Yücel Müzik
12.06.2005

Tashih: Sadreddin Çöçümlü (Neyzen)

Not: 3. hânenin 3. mezurundaki segâh normal basılır, 4. mezurdaki segâh pest basılır. (Muhayyer'de uşşak olduğu için)

Devr-i Kebir

1. Hâne

Teslim

2. Hâne'ye 3. Hâne'ye 4. Hâne'ye Karar (Son)

2. Hâne

Sabâ Peşrev

- 2 -

Tanburi Büyük Osman Bey

3. Hâne

4. Hâne

Yücel Müzik
08.04.2011
Tashih: Saliha Bilgin

Acem aşîrân Şarkı
Rüya gibiyim mutlu bir kişiyim

Usûlü: Sofyan ♩ = 96

Beste ve Gîfte:
Erol Sayan

Giriş ve ara saz

Rü ya da gi bi yim mut lu bir ki ş i yim
Gün ler den gü ne geç sen de den gi ni seç

Hem de sev gi li yim se vil mek ne gü zel
Ken din den bi le geç se vil mek ne gü zel

Bek li yo rum gel di yo rum se ni na sıl öz lü yo rum

E li ni ver e li me SAZ ba kı ver göz le ri

me SAZ aş kı mı za ko ş a lim sev gi de ya rı ş a lim

se vil mek ne gü zel SAZ zel SAZ

Serhan

20.03.2010

D.C.

Son

Rüyada gibiyim mutlu bir kişiyim
Hem de sevgiliyim sevilmeğe güzel
Bekliyorum gel diyorum seni nasıl özliyorum
Elini ver elime bakıver gözlerime
Aşkımıza koşalım sevgide yarışalım
Sevilmeğe güzel

Günlerden güne geç sen dengini seç
Kendinden bile geç sevilmeğe güzel
Bekliyorum gel diyorum seni nasıl özliyorum
Elini ver elime bakıver gözlerime
Aşkımıza koşalım sevgide yarışalım
Sevilmeğe güzel

Gelmiş değil böyle peri

Saba şarkı
Usulü : semai

Şakir Ağa

Gelmiş değil böyle peri
Hiç görmedim çokdan beri
Olsam ne var ben müşteri
Hiç görmedim çokdan beri

Samur gibi zülfün teli
Seyreyleyen olur deli
Değmiş midir ağyar eli
Hiç görmedim çokdan beri

Devr-i Kebîr Tanbûri Cemil Bey

1. Hâne

2. Hâne

3. Hâne

Yücel Müzik
24.12.2010
Tashih: Salih Bilgin

Aman doktor, canım doktor, derdime bir çare

Saba İstanbul türküsi
Usulü : Düyek

A man dok tor ca nim dok tor der di me bir ça
re S A Z re S A Z ça re siz dert
le re düş tüm dok tor be yim bir ça re S A Z
re S A Z An ne der sen an nem yok
ba ba der sen ba ba yok S A Z yok S A Z
Gur bet el de has ta düş tüm
bir yu dum su ve ren yok S A Z yok S A Z D.C.

Mustafa UZUNOĞLU

Aman doktor, canım doktor, derdime bir çare
Çaresiz dertlere düştüm, doktor beyim bir çare

Vefa'ya giden olsa, doktoru gören olsa
Çifte mektuplar yazmışım, doktora veren olsa

Nâkârat

Anne dersen annem yok, baba dersen baba yok
Gurbet elde hasta düştüm, bir yudum su veren yok

Muhayyer Türkü

Keklik gibi kanadımı süzmedim

Ramazan Tokgöz
Nota Arşivi

Beste ve güfte : Anonim
Notaya alan: Muzaffer Sarısözen

Sofyan ♩ = 100 %

Aranagme

Kek lik gi bi ka na dı mı süz me dim
Şu gon ca gül le ri ben de re me dim
Ge ce le ri uy ku gir mez gö zü me

mu ra da lıp do ya do ya gez me dim
Çif te bül bül ra ma dim dim
za lim yas tık di ken ol du du yü zü me

Bu ka ra ya zı yı ken dim yaz ma dim
Ka dir kıy me ti mi bil di re me dim
Uy ma de dim uy dun el ler sö zü ne

Al nı ma ya zıl mış bu ka ra ya zı
Ka der böy le i miş ağ la tım ba zı
gö nül ey ey se be bey (Son)

*Keklik gibi kanadımı süzmedim
Murad alıp doya doya gezmedim
Bu kara yazıyı kendim yazmadım
Alnıma yazılmış bu kara yazı
Kader böyle imiş ağlarım bazı
Gönül ey sebeb ey*

*Şu gonca gülleri ben deremedim
Çifte bülbülleri konduramadım
Kadir kıymetimi bildiremedim
Alnıma yazılmış bu kara yazı
Kader böyle imiş ağlarım bazı
Gönül ey sebeb ey*

*Geceleri uyky girmez gözüme
Zalim yastık diken oldu yüzüme
Uyma dedim uydun eller sözüne
Alnıma yazılmış bu kara yazı
Kader böyle imiş ağlarım bazı
Gönül ey sebeb ey*

ACEMAŞİRÂN İLÂHÎ
Neyleyim dünyayı bana Allah'ım gerek

Murat Karakuş
Nota Arşivi

Usûlü: Düyek

Beste: ?

Güfte: Aziz Mahmud Hüdâî

NEY LE YE YİM DÜN YA YI
BA NA AL LA HIM GE REK
GE REK MEZ MÂ Sİ VÂ YI
BA NA AL LA HIM GE REK

Murat Ali
20 - 03 - 2009

NEYLEYEYİM DÜNYAYI BANA ALLAH'IM GEREK
GEREKMEZ MÂSİVÂYI BANA ALLAH'IM GEREK

EHL-İ DÜNYA DÜNYADA EHL-İ UKBÂ UKBÂDA
HER BİRİ BİR SEVDÂDA BANA ALLAH'IM GEREK

BEYHÜDE HEVÂYI KO HAKKI BULA GÖR YÂ HÜ
HÜDÂ'İNİN SÖZÜ BU BANA ALLAH'IM GEREK

Segâh Peşrev

Devr-i Kebîr ♩ = 72

- 1 -

Yusuf Paşa (Neyzen,
Zerik) (1821 - 1884)

1. Hâne

Teslim

2. Hâneye 3. Hâneye 4. Hâneye Karar

2. Hâne

Tutî mucize güyem ne desem lâf değil

Segâh yürük semâi

Söz : Nef-i Ömer Efendi
Müzik : İTRİ

Añ tu ti i mu ci ze gû yem ne de sem lâf de ğil
Añ çerh i le söy le şe mem a yi ne si saf de ğil
Añ eñ li dil bir bi ri ni bil me mek in saf de ğil

tu ti i mu ci ze gû yem ne de sem lâf de ğil
çerh i le söy le şe mem a yi ne si saf de ğil
Eñ li dil bir bi ri ni bil me mek in saf de ğil

be li ya rim be li dost be li mi rim be li dos

Be li öm rüm be li dost (Son)

Añ eñ li dil dir di ye mem si ne si saf ol ma ya na

Añ eñ li dil dir di ye mem si ne si saf ol ma ya na

Añ be li ya rim be li dost be li mi rim be li dost

be li öm rüm be li dost D.C.

Tutî mucize güyem ne desem lâf değil
Çerh ile söyleşemem ayinesi saf değil
Eñli dildir diyemem sinesi saf olmayana
Eñli dil birbirini bilmemek insaf değil

Müstezar şarkı
Usulü : Düyek

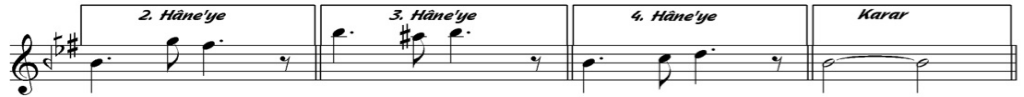
Tiğ-i aşkı merhem edip

Söz : Dertli
Müzik : Nihat Adlım

Ti ği aş kı mer hem e
dip S A Z der di bi der
ma ni ma S A Z ma S A Z
Kü ĩu sa ĩ ra lar da yan
maz a ĩ i le ef
ga ni ma S A Z ma S A Z
Arz e dip bin fen di le
yüz bin ma ĩab bet
ca ni ma S A Z ma S A Z

Tiğ-i aşkı merhem edip dard-i bidermanıma
Küh-u sahralar dayanmaz ahi ile efganıma
Arz edip bin fend ile yüz bin muhabbet canıma
Küh-u sahralar dayanmaz ahi ile efganıma

Devr-i Kebîr

3. Hâne

4. Hâne

Yücel Müzik
28.11.2011

Hüzzâm Şarkı
Gör halimi cânâ, bana hicrin neler etti

Sengin semâî ♩ = 88

Gör ha li mi câ — nâ — ba — na — hic rin — ne ler et —
ti — Ah — ne — ler et — ti — SAZ —
Tî rî e le — min tâ — ci — ğe — rim — den gü zer et —
Yâ vus la ti — mız tâ — de — mi — haş — re ka la cak —
ti — ah — gü — zer et — ti — SAZ — ti — SAZ —
mi — ah — ka — la cak — mi — SAZ —
Çeş mâ nı mı — â lû de i — hû — ni — ci ğer et —
ti — Ah — ci — ğer — et — ti — SAZ —
sen den di li bî — ça — re — ci — ğim kâ m a la cak —
mi — Ah — a — la cak — mi — SAZ —
mi SAZ — Aranâğme —
Tokgöz 21.05.2012

*Gör hâlimi cânâ bana hicrin neler etti
Tîr-i elemîn tâ ciğerimden güzer etti
Çeşmânımı âlude-i hûn-i ciğer etti
Senden dil-i biçareciğim kâm alacak mı
Ya vuslatımız tâ dem-i haşre kalacak mı*

Usûlü: Hafif ♩ = 112

1. *Hâne*

Teslim

2. *Hâne*

3. *Hâne*

Yücel Müzik
15.03.2010

Nihâvend Şarkı
Bir tatlı gülüş bir çapkın bakış

Semâî

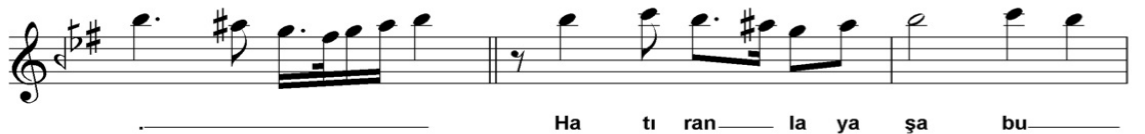
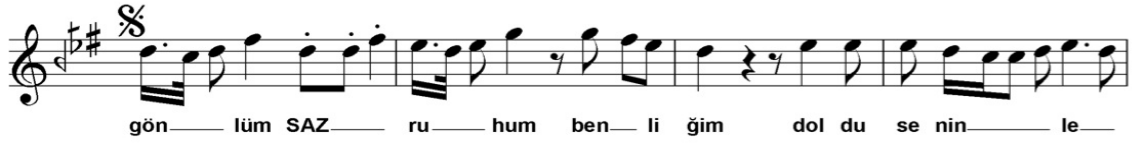
Bir tatlı gülüş bir çapkın bakış
ruhumda aşkın nâlesi oldu
SAZ nâlesi oldu SAZ
SAZ bir iş ve satış bir
göz atışla kadehler doldu
ka dehler doldu SAZ
SAZ rakset güzelim
lim civanım rakset sun peymaneyi kalbime
akset SAZ kalbime
akset SAZ

Bir tatlı gülüş, bir çapkın bakış ruhumda aşkın nâlesi oldu
Bir işve satış bir göz atışla kadehler doldu
Rakset güzelim civanım rakset sun peymaneyi kalbime akset
Bir işve satış bir göz atışla kadehler doldu

Hüzzâm Şarkı
Bu şarkı sana ait sevgili dinle
- 1 -

Düyek ♩ = 120

Beste ve Güfte:
Dr. Alâeddin Yavaşca

Hüzzâm Şarkı
Bu şarkı sana ait sevgili dinle
- 2 -

Ramazan Tokgöz
Nota Arşivi

Beste ve Güfte:
Dr. Alâeddin Yavaşca

Ha tı ran— ya şı yor— bu— son— e se— rin—

de— SAZ—

Tokgöz
03.05.2012

*Bu şarkı sana ait sevgili dinle
Gönlüm ruhum benliğim doldu seninle
Gönlün ruhun benliğün dolsun benimle
Hatıranla yaşa bu son eserinde
Hatıran yaşıyor bu son eserinde*

Çifte Düyek
1. *Hâne* $\frac{120}{4}$ 16

Jâhte $\frac{30}{4}$

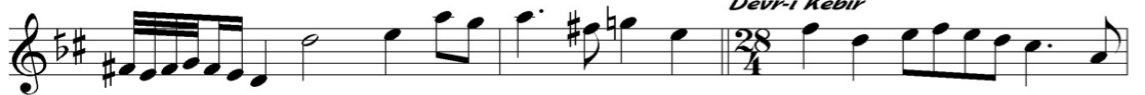
Çember $\frac{24}{4}$

Devr-i Kebîr $\frac{28}{4}$

Ber-efşân $\frac{32}{4}$

2. *Çifte Düyek* $\frac{16}{4}$ *Jâhte* $\frac{20}{4}$
Hâne

Çember $\frac{24}{4}$

Muhammes ♩ = 96

1. Hâne

2. Hâne'ye

3. Hâne'ye

4. Hâne'ye

Karar

2. Hâne

Teslim

The musical score is written in a single system with multiple staves. The first staff is for the Hâne part, starting with a circled '1.' and the word 'Hâne'. It is in a 3/4 time signature with a key signature of one flat. The tempo is marked as 'Muhammes' with a quarter note equal to 96. The second staff is for the Teslim part, starting with a circled '2.' and the word 'Hâne'. It is in a 3/4 time signature with a key signature of one sharp. The score includes various musical notations such as eighth and sixteenth notes, rests, and ornaments. There are four repeat signs labeled '2. Hâne'ye', '3. Hâne'ye', '4. Hâne'ye', and 'Karar'. The final staff ends with a double bar line and a fermata symbol.

3. Hâne

4. Hâne

Yücel Müzik
02.01.2012

Ey hâb-ı naza kanmayan

Şehnaz şarkı
Usulü : Aksak

Şemsettin Ziya Bey

Ey hâ bı na za kan ma yan Ner gis u yan
rat ca na ca na can Ruñ sa nı nı ör
ten sa çı kal dır o miñ rol
sun a yan S A Z sun a yan SAZ Aşk ar za şeb nem
saç ma da Naz lı çi çek ler
aç ma da Aşk ar za şeb nem saç ma da
naz lı çi çek ler aç ma da
Aranağme
1 2

Ey hâb-ı naza kanmayan
Nergis uyan rat cana can
Ruñsarını örten saçı kaldır
O miñr olsun ayan

Aşk arza şebnem saçmada
Nazlı çiçekler açmada
Ley-i saadet kaçmada
Artık uyan, artık uyan

Şerah-fezâ Şarkı
Seyretmek için seyrini ey rûh-i revânım

Sengîn Semâî ♩ = 69

Beste: İsak Varon
Güfte: Mustafa Reşit Bey

Sey ret mek i çin sey ri ni ey
rû hi re vâ nım SAZ
Kir pik le ri nin tâ u cu na
Hep sen den i bâ ret dir e min
gel me de câ nım SAZ nım SAZ
ol ki ci hâ nım SAZ nım SAZ
Çeş mim se ni gör mez se gö rür
gör me yi zâ id SAZ nım SAZ
Aranağme
Aranağme

*Seyretmek için seyrini ey rûh-i revânım
Kırpıklarının tâ ucuna gelmede cânım
Çeşmim seni görmezse görür görmeyi zâid
Hep senden ibârettir emîn ol ki cihânım*

Ey güzeller güzeli, yürüyüşünü seyretmek için, canım tâ kırpıklarının ucuna kadar gelir.
Gözüm, eğer seni görmeyecekse, görmeyi gereksiz görür. Emin ol ki, bütün dünyam sadece senden ibarettir.
Güfteyi tashih edip, günümüz Türkçesine çeviren: Hülya ŞİMŞEK

Devr-i Kebîr ♩ = 90

Kemal Batanay

1. Hâne

Teslim

2. Hane'ye Karar

2. Hâne

Yücel Müzik
09.04.2011

Ferayi'dir gızın adı Ferayi

Nikriz zeybek
Usulü : Aksak (Ağır)

S A Z

Fe ra yi dir gı zın a dı S A Z

Fe ra yi dir yâr yan dım a man es mer yâ rim de

a man da a man Fe ra yi S A Z

Hop ti ri nin na nin na nay nin na nay nin na nin na nay

a man da a man Fe ra yi D.C.

Türk men de gı zı ga tar la mış S A Z

ma ya yı yâr yan dım a man es mer yâ rim de

Ferayi'dir gızın adı Ferayi
Yâr yandım amam esmer yârimde
Amanda aman Ferayi

Nakarat
Hop tiri nin na nin na nay
Nin na nay nin na nin na nay
Amanda aman Ferayi

Türkmen de gızı gatarlamış mayayı
Yâr yandım amam esmer yârimde
Amanda aman Ferayi

Mâhûr Saz Semâî

Gevherî Sultan (Fatma, "Osmanoğlu")
(02.12.1904 – 10.12.1980)
Beste Tarihi: Şubat 1966

Aksak Semâî ♩ = 112

1. Hâne

Teslim

2. Hâne

3. Hâne

4. Hâne

Yürük Semâî ♩ = 96

MAHUR ŞARKI

Deniz Müzik

018 – 0014

İki gözüm Sensiz

Usûlü : *Yörük Aksak*

Beste : Kemal Emin BARAN

ARANAĞME

İ Kİ GÖ ZÜM SEN SİZ LÜT FET TE SÖY LE
NEY VE TAN BUR BA DE HER ŞEY A MA DE

LÜT FET DE SÖY LE LE BU U ZUN GE
HER ŞEY A MA DE DE BU GE CE BEZ

CE LER GE ÇER Mİ BÖY LE GE ÇER Mİ BÖY
Mİ MİZ PEK FEV KA LE DE PEK FEV KA LE

LE LE KU RA LIM SAH BA YI
DE DE SEV VE LIM SA KI YI

BAŞ BA ŞA ŞÖY LE BAŞ BA ŞA ŞÖY
İ ÇE LIM BA DE İ ÇE LIM BA

LE LE
DE DE

(1) (2)

Adem
2005

İKİ GÖZÜM SENSİZ LÜTFETTE SÖYLE
BU UZU GECELER GEÇERMİ BÖYLE
KURALIM SAHBAYI BAŞ BAŞA ŞÖYLE
BU UZUN GECELER GEÇERMİ BÖYLE

NEY VE TANBUR BADE HER ŞEY AMADE
BU GECE BEZİMİZ PEK FEVKALEDE
SEVELİM SAKIYI İÇELİM BADE
BU UZUN GECELER GEÇERMİ BÖYLE

Sarı saçlar sırma telli

Nikriz şarkı

Usulü : Düyek

Âmir Ateş

ARANAĞME.....

Sa rı saç lar sır ma tel li u zun boy lu in ce bel

li S A Z li S A Z

Al ya nak lı pem be ten li Gök ten in miş san ki me lek

An la ta mam gör mek ge rek mek ge rek

ARANAĞME.....

Git mek is ter kal di ye mem Gel gön lü me

dol di ye mem S A Z mem S A Z

Baş ka â şık bul di ye mem Gök ten in miş san ki me lek

An la ta mam gör mek ge rek mek ge rek

ARANAĞME.....

Git sem ar dın dan ka çı yor Bir kuş mi sa li u çu

yor S A Z yor S A Z

Dert siz ba şa dert a çı yor Gök ten in miş san ki me lek

An la ta mam gör mek ge rek mek ge rek

Mustafa UZUNOĞLU

Sarı saçlar sırma telli
Uzun boylu ince belli
Al yanaklı pembe tenli

Gitmek ister kal diyemem
Gel gönlüme dol diyemem
Başka âşık bul diyemem

Gitsem ardından kaçıyor
Bir kuş misali uçuyor
Dertsiz başa dert açıyor

Nakarat

Gökten inmiş sanki melek
Anlatamam görmek gerek

Hafif

1. *Hâne*

Teslim

2. *Hâne'ye* 3. *Hâne'ye* 4. *Hâne'ye* *Karar*

2. *Hâne*

3. *Hâne*

4. *Hâne*

Yücel Müzik
21.02.2012

EVC
Deştev - 1

Tolga Göyenc
nota arşivi

Usülü: Darb-ı Fetih

Beste: Tanburi Isak
(İzak Fresco Monaro)

1. Hâne

TESLİM

2. Hâne

EVC
Deşten - 2

3. Hâne

97

Nev-eser Şarkı
Seni âh anmadan aşkınla yanmadan

Semâî ♩=96

Beste: Neveser Kökdeş
Güfte: ?

SAZ

Se ni ah an ma dan aş kın la
O tat lı e mel ler ne mut lu
yan ma dan se ven ler Sev gi lim sen siz ben
o la mam o la mam SAZ
Uf kun da ha yal ler yem ye şil
Kalp ler de her dem ah ol ma lı
çe men ler neş e ler Sev gi lim sen siz ben
o la mam o la mam mam

Seni âh anmadan aşkınla yanmadan
Sevgilim sensiz ben olamam olamam
Ufkunda hayaller yemyeşil çemenler
Sevgilim sensiz ben olamam olamam

O tatlı emeller ne mutlu sevenler
Sevgilim sensiz ben olamam olamam
Kalplerde her dem ah olmalı neş'eler
Sevgilim sensiz ben olamam olamam

Evc Yürük Semâi
Ey lebleri gonca yüzü gül serv-i bülendim

- 1 -

Beste: Muâllim Sımalı Hakkı Bey
Güfte: ?

Yürük Semâi

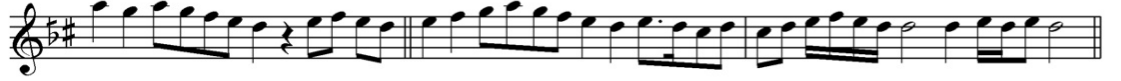
Ey leb le ri gon ca yü zü gül
ser ser
ser vi bü len dim dim
Ca nim ye le lel lel le le lel
ma hı le ven dim
ser vi bü len dim SAZ
Ey tâ cı se rim i ki gö züm
câ câ
câ nim e fen dim

Ey lebleri gonca yüzü gül servi bülendim
Ey tâcı serim iki gözüm cânım efendim

Sultânî-Yegâh Peşrev

Nedim Ağa

Çifte Düyek

7.ÖZGEÇMİŞ

21.10.1987'de Elazığ'da doğdu. İlköğrenimini Fırat Koleji, Orta öğrenimi ve lise öğrenimini Bilgi Kolejinde, 2005 senesinde tamamladı, İngiltere de burslu olarak dil kursu eğitimi aldıktan sonra 2006 senesinde Gaziantep Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Temel Bilimler bölümünde okumaya hak kazandı. Bu süre içerisinde Sezgin Bademli'den Ney dersleri aldı. Öğrenciliği sırasında Gaziantep üniversitesinin tüm sanat müziği konserlerinde Ney sanatçısı olarak görev aldı. Birçok duyarlılık projelerinde yöneten veya icracı olarak görev yaptı. Avrupa birliği projelerinde yurt dışında konserlere katılarak Ney'in tanıtımını yaptı. Mezun olduktan sonra aynı okulda iki dönem öğretim elemanı olarak görev yaptı. 2013 yılında İstanbul'a gelerek Haliç Üniversitesi Yüksek Lisans bölümünü okumaya hak kazandı. Haliç üniversitesinde, Erol Deran, İhsan Özer, Naci Madanoğlu, Burcu Karadağ gibi değerli öğretim elemanlarından ders alma imkânı buldu. Çeşitli kurumlarda Ney dersi vermektedir. Ney sazının dünyanın tanıyacağı bir enstrüman olma yolunda, böyle bir misyonu benimseyerek çalışmalarına hızla devam etmektedir.